

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM

ARA: 40 FILLER

1969. JÚNIUS 3.

Kossuth-bánya és Zobák-akna párosversenye a cservonográdi bányászokkal

A hagyományos párosversenyt az idén is felújították a Mecseki Szénbányák dolgozói, illetve a cservonográdi bányászok. Amikor hazánk felszabadulásának 24. évfordulója alkalmával a testvérország küldöttei nálunk jártak, illetőleg vállalatunk delegációja a Szovjetunióban tett látogatást, a baráti találkozókon szóban már rögzítették a verseny elvi szempontjait.

A Kossuth-bányaiak a 4-es, a Zobák-aknaiak a 3-as bányáukból kapták a levelet. Tekintettel arra, hogy a 4-es számú „Velikomosztovszkaja” bánya dolgozói és a Kossuth-bányaiak végleges formába öntötték a párosverseny tételét, ez úton is közreadjuk.

A versenyt kezdeményező 4-es üzem kollektívája az élenjáró üzemek dicsőségéért saját eredményeivel kíván hozzájárulni a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXIII. kongresszusa határozatainak az életben való megvalósításához és V. I. Lenin születésének 100. évfordulója méltó megünnepléséhez. Vállalásuk pontjai:

1. Részt veszünk a Lenin-bánya elnevezésre aspiráló üzemek versenyében.
2. Az évi széntermelési tervünket 103 százalékra teljesítjük, 54 ezer tonna szént adunk terven felül.
3. Termelékenységi előirányzatunkat 103 százalékra teljesítjük.
4. A kitermelt tüzelőanyag minőségét 0,1 százalékkal növeljük.
5. Teljesítjük a tervezett alapvázat-kihajtást.
6. A gépek és berendezések nagy termelékenységgel való kihasználásával, felújításuk közötti időszak növelésével gazdaságos anyagfelhasználással, tudományos munkaszervezés alkalmazásának bevezetésével egy tonna szén önköltségét 5 kopekkel csökkentjük.
7. Vállaljuk azoknak az intézkedéseknek a végrehajtását, amelyek a termelés kulturájának fokozását, a bányai üzem állapotának megjavítását, a dolgozók pihenésének és életkörülményeinek megjavítását szolgálják.
8. A bányai dolgozóinak bevonásával az üzem területén megépítünk egy 300 m²-es melegeházat.
9. Befejezzük a sportlétesítmények építését.
10. Támogatást adunk a jobb munkafeltételek megteremtéséhez azoknak a dolgozóknak, akik esti iskolákban, technikumokban és főiskolákban tanulnak.
- Gondoskodunk az összes mérnök-műszaki és élenjáró dolgozó műszaki és gazdasági ismereteinek továbbfejlesztéséről, politikai és társadalmi felvilágosítás keretén belül.
11. Az 5 éves tervet 1970. október 10-re teljesítjük.
12. Szigorúan örökösünk a biztonságtechnikai követelmények betartásán.

A Magyar Népköztársaság „Kossuth”-bánya kollektívájával kívánunk versenyezni. Eljén a szovjet-magyar barátság!

A kollektíva megbízásából a vállalat aláírták:

4. sz. „Velikomosztovszkaja” bánya igazgatója B. Skipin, a pártbizottság titkára V. Csernyenkov, a szénbányászati szakszervezeti bizottság elnöke V. Marinyics, a Komszomol-bizottság titkára M. Maceljuh.

A Kossuth-bányaiak válaszelevelükben kifejezésre juttatták, hogy örömmel fogadták a versenykihívást, szívesen versenyeznek a cservonográdiakkal. „Nélünk szintén van szocialista vállalatunk, amelylyel szeretnénk önöket megismertetni — hangzik a levél, amelyet a vállalat legnagyobb bányájának dolgozó nevében Weisz József üzemvezető, Kovács János pártbizottsági tit-

kár, Bán Tibor, a szakszervezeti bizottság titkára, és Bálint Ernő, a KISZ-bizottság titkára írt alá. — Meghívjuk az önkormányzatunk delegációját hozzánk a közvetlen kapcsolat megteremtése és a mi bányai üzemünk munkájának megismertetése céljából. Eljén a megbonthatatlan magyar-szovjet barátság!” — fejeződik be a Kossuth-bányaiak válaszelevelé.

A jövő nemzedékének nevelőit köszöntjük

A jövő nemzedék nevelőit, tanárait köszöntötte az ország a XVIII. pedagógusnap alkalmából. Munkásságuk minden időben fontos volt, hát még most, amikor azt várjuk tőlük, hogy legfeljebb kincsünk: gyermekünk a kor szellemében nevelkedjen, tanuljon.

Napjainkban a pedagógus a társadalmi kritikai szemlélet középpontjában áll. Munkájuk alapvető vonása, hogy a siker csak szerényen, csendben, az apró tevékenység során valósul meg. Nap mint nap érezhetjük: hivatásukat nélkül is tudnának élni.

Komlón az iskolák tantesztületei együtt ünnepeltek, olyan szerényen, mint ahogy a dolgozók hétköznapi idején is együtt tevékenykednek. Az Oktatásügyi kiváló dolgozója kiténtető címet a komlói tanárok közül csak Szabó Rácz

Mátyásné, a szakközépiskola kollégiumának igazgatója, a Kiváló dolgozó kitüntetést pedagógusnap alkalmából. Munkásságuk minden időben fontos volt, hát még most, amikor azt várjuk tőlük, hogy legfeljebb kincsünk: gyermekünk a kor szellemében nevelkedjen, tanuljon.

A Gesztenyési Általános Iskola eredményeiről év közben meglehetősen keveset írtunk, a pedagógusnap ünnepségről éppen ezért ebből az iskolából adunk jelentést. A tantesztület együtt töltött néhány órát Zobák-akna küldöttsége is. Az üzem mozgalmi és gazdasági vezetői mellett résztvett a találkozóan a Ciszmadia Gyula nevű viselő 610-es fejtési szocialista brigád — Tégyény Béla vezetésével.

Az elismerést kifejező szavak jól példálták azt a szoros

együttműködést, amelyet a bányászok és a pedagógusok a tanév során végeztek. Kerényi József szakszervezeti bizottsági titkár az üzem nevében fejezte ki elismerését. Hermusz József, az SZMK képviselőjében méltatta a nevelő testület fáradozásait. Kántor Szilveszter, az iskola igazgatója őszinte szavakkal fejezte ki elismerését az üzem dolgozóinak, amelyet a patronálással nyújtottak.

A zobák-aknai KISZ-bizottság és az üzem Honvédelmi Szövetsége szocialista szerződést kötött az iskolával. A segítség több alkalommal hozott jó eredményt, mint például az úttörők honvédelmi versenyének városi döntőjén, amikor a gesztenyési iskola úttörőcsapata első helyezést ért el. A dr. Münnich Ferenc Kupa Gesztenyésbe került.

AZ ALMAFA

Mindéddig a csend és nyugalom szigete volt az utcánk. A nagyváros beton- és kőrengtegeiben, szinte ananorkisztikusán hatott, földszintes, és egyemeletes kertés házával, most már kideríthetetlen oknál fogva burkolatlan gyalogjárddal, melyeken száraz időben porfelhőket kavart a szél, eső után pedig apró libasztatók csillogtak a kerítés és az útszegély között, melyeken keresztül csak téglákra és kövekre fektetett pallókon lehetett megközelíteni a házak bejáratait.

Alig szántotta fel a tavaszi napsugár a tél járdán felejtett sarát, apró tipegő unokák és rájuk vigyázó nagymamák, nagypapák sétatere lett az utca. Míg az apróságok bicegő hévvel vetették magukat egy-egy ismeretlen bogár után, vigyázók megoldva sötét kendők csomóit, vagy levele kalapjukat, megpihentek az alacsony kőkerítéseken. Arcukat az egyre erősödő napsugarak felé fordítva, rácsodálkozva a fehérbőrű nyirfákra, vagy haragoszöld fenyőkre, elmélyülve a máshol nem látható nyíló virágok csodálásában, visszazuhanáltak a múlt emlékeibe, a somogyi, zalai, vagy tolnai dombok között megbúvó falvakba, honnan, a világtetekergő fiúkat és lányukat követve kötöttek ki itt, a nagyváros levegőtlen kősvatagában.

És most mindennek vége. Az évek óta egyre szűkülő kör, az idej tavaszon végképp az utca nyaka köré szorult. Keletről és nyugatról megérkeztek a hosszalábú toronyházak, hogy össztapasok, eltűntessék konok elődeiket, megbüntetve őket nyakasságukért, hogy nosztalgiait keltve lakóikban, mindéddig megakadályozták hódításait.

Óriási vaskalapácsok döntötték a falakat. Dömperek hordták a törmeléklet oly buzgalommal, hogy már csak arra eszmélünk fel, mikor az utca másik oldalra egy totális háború pusztításának eredményeként, a nemrég még meghitt városrészt a földdel tette egyenlővé. A demarkációs vonal pedig ott húzódik az úttest közepén — a másik felén gázvezetékét fektetnek — egészen 1975-ig, ha csak közbe nem jön valami! Ugyanis a mi oldalunk eltűntetése a végső határidőre lett elhalasztva.

A lebontott házak és kerítések mögül, elő-

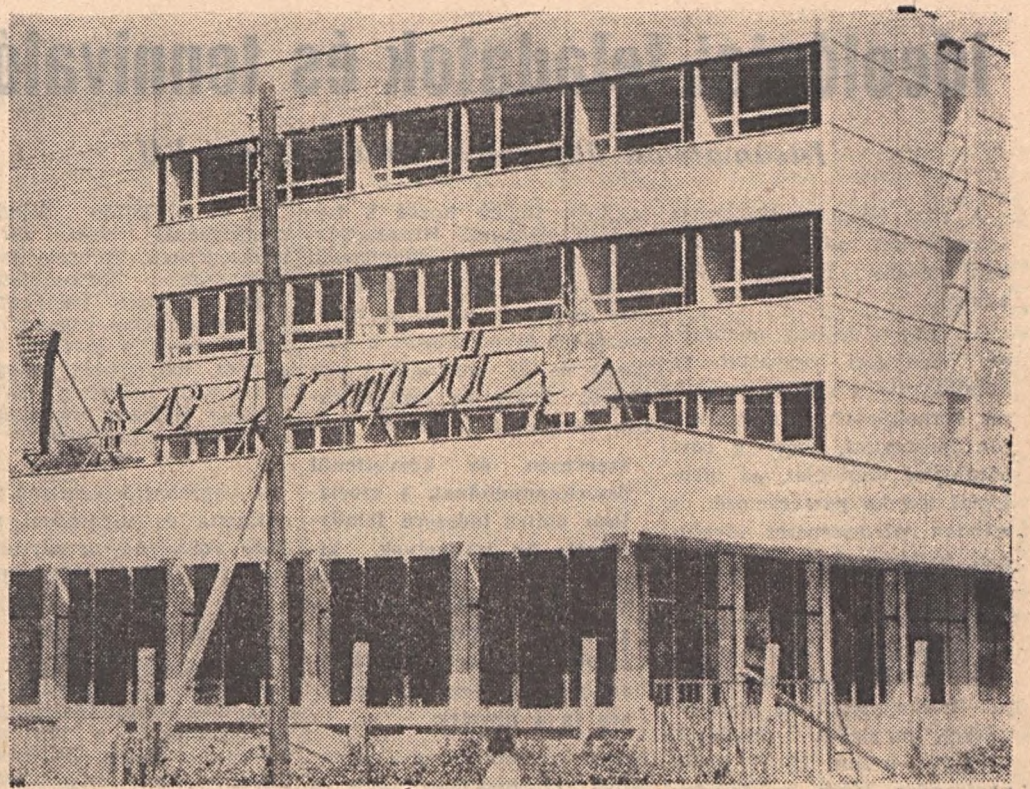
bukkantak a kertek, zöldellő bokraikkal, virágbaborult gyümölcsfaikkal. Különösen szép volt egy virágzó almafa, ágait takaró virágkoronájával, mintha csak tudatában lett volna sorsa alakulásában, felvonultatta összes kellekét, megbocsátásért, könyörületért esedezve. Az épületek és kerítések után, egyre másra tüntek el a fák is. Míg végül egyedül maradt az almafa, óriási bokrétaiként virítva a kiellen tájon.

Mikor először bukkant szemünk elé a fa, még apró bimbókat ringatót rajta a szél. S ahogy nyíltak apró virágai, mind többször láttunk alatta egy feketehajú nőt, aki míg nyugtalan unokája a virágokat látogató méheket kergette, a fa melletti tönkön ülve nézte a szorgoskodó munkásokat. Ahogy fogtak a fák, a nőni úgy húzódtott egyre közelebb az almájához. Végül is már csak ők maradtak, mint híromdói, utolsó tanúi egy kornak. Széles vállú férfiak kerülgették, me-regették szemükkel őket, tanácstalanul. A megmaradt utcasor házáinak ablakai tele voltak érdeklődőkkel, hogy szemtanúi legyenek a másik oldal teljes megsemmisülésének. Mondanom sem kell, valamennyien a nőni-nek és a fának szurkoltak, hiszen szívük mélyén a magukénak vallották a fát, még ha tisztában is voltak a szomorú jövővel. A nőni pedig ottmaradt sötétedésig. S mivel a munkások munkaideje már korábban lejárt, megkönnyebbülten tért nyugovóra az utca.

Másnap, vasárnap reggel, autók bűgása verte fel a környék csendjét. Atomtámadás érte a területet. Természetesen nem valódi, csak a város polgári védelmi alakulatai tartották bemutatót. Mire felebredtek a környék lakói: mentőautók, öntözőautók, markológépek, teherautók, gázlarcos kutató, romeltakarító, egészségügyi és segélynyújtó egységek lepték el a teret. Markológépek emelték a billenőkocsikra a törmeléklet, mentőautók rohantak a sérült imitátorokkal.

Az utcasarkon megpillantottam a nőt. Szorosan fogta unokája kezét, ahogy nézte a félelmetes játékháborút. Mikor közelébe értem, két könnyecpetet láttam végig gurulni az arcán. Visszapillantottam, az almafa nem volt sehol.

Épül a vízmű új irodaháza Komlón

Jó ütemben halad a Komlói Víz- és Csatornaművek új irodaházának építése. A háromszintes, külsőleg is tetszetős épület a Kossuth Lajos utcában, a volt benzinkút melletti területen kapott helyet. (Foto: Császár Zoltán)

A felelősségvállalás magasabb foka:

a munkatermékek önmeózása

Egy új mozgalom születésénél magunk is ott voltunk a múlt héten kedden Kossuth-bánya Gépüzemében. A Péter János vezette KISZ-szocialista lakatos brigád 11 fős kollektívája munkaértéklet keretében határozott arról, hogy június 1-től — a maga készített termékek vonatkozásában — önmeózást végez.

A szorgos munkacsapat eddig is jó eredményekkel hita fel magára a figyelmet. Most az átlagos 110 százalékos tervteljesítés mellett arra vállalkoztak, hogy tovább emeljük a termékek minőségét.

Kriszt György, műszaki patronáló az új kezdeményezés kapcsán elmondta, hogy a garanciális munkavégzés komoly előrelépés az üzem életében. Amikor a brigád címét beütik az új gépek, vagy más készítmények homlokzatára, a KISZ-brigádnak még az eddiginél is jobban kell dolgozni, hiszen másképpen csorba esne a fiatal kollektíva becsületén.

Az önmeózásról a brigádtagjai is elmondták véleményüket. Kifejezésre juttatták, hogy a kapcsolódó munkaterületek brigádjaitól is jó munkát várnak. Azt kérték az üzem vezetőitől, hogy az anyagellátással jobban törődjenek. Előfordult ugyanis, hogy a hegesztéshez nem volt megfelelő minőségű elektróda. A jobb munkaszervezést is felvetették, némelykor nincs kellő számú segédmunkás.

Ladányi József, a gépüzem vezetője megnyugtató választ adott a felvetett kérdésekre. Közölte, hogy új erőket kap-

nak Pécsről, így az anyagmozgatásnál jelentkező problémákat megszüntethetik. Örömet fejezte ki, hogy a KISZ-brigád bátor elhatározásra szánta magát. A felelősség eddig megosztott a MEO és a brigád között, most viszont a kollektívára hárul a nagy feladat. — Örülünk annak, hogy a Péter-brigád elindított egy új mozgalmat — emelte ki Ladányi elvtárs. — Az önmeózás — a garancia-vállalás mellett — más kötelezettségekkel is jár. Önkezelést igényel, mert például műszaki rajzismeret nélkül a minőségi ellenőrzést nem tudják megtenni.

A gépüzemben 21 szocialista brigád tevékenykedik. Bányabeli gépek, tartalék alkatrészek gyártása, szerelése képezi az alapvető profilt. S hogy nem kis tétellel dolgoznak, arra elég idezni a tavalyi 46 millió forintos termelési költséget.

A mozgalom máris követőre talált. Kovács Ferenc, az ifjúsági üzemrészes szocialista brigádjának vezetője jelentette be elsőként, hogy csatlakozik Péter Jánosok kollektívájához. Az önmeózás gyakorlati sikeréről vagy egyéb alakulásáról csak később számolhatunk be, ami azonban biztos: a szocialista brigádmozgalom új erkölcsi elemet produkált. Nyilvánvaló dolog, hogy a minőségi munka, a garancia még komolyabb erőforrást jelent, amelynek pozitív kimenetelére nyomán anyagi elismerésben is kifejezésre kell jutnia.

Vízihányó Imre

4-én, 5-én Komlón, 7-13-ig Pécsen vendégszerepel

a PROBST CIRKUSZ

Inmár harmadszor érkezett hozzánk az egzotikus állatairól és állatszámairól világhíres Probst cirkusz. A Probst-család négy generációja öregbíti a cirkusz hírnevét. Fennállásuk alatt bejárták egész Közép-Európát. Színvonalas műsoraiknak tapsolt: Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Bulgária, Ausztria, Magyarország és természetesen az NDK közönsége is. A 2646 személyt befogadó sátruk, mely megegyezik az AEROS cirkusz sátrának befogadóképességével, szinte minden előadásnál zsúfolásig megtelik.

Műsoruk gerincét az állatszámok alkotják melyek közül külön kiemelkedik a bivalyon lovagló medve és oroszlan, valamint egy vegyes vadállat szám melynek címe: Béke a ketrében — ebben a számban oroszlan, számar, ku-

tya, kínai disznó és kecske szerepel egyszerre a porondon. Érdekes színlíttjai az előadásnak a lovas bemutatók. Az állatszámokon kívül láthatja még a közönség a hagyományos cirkuszi műsor valamennyi attrakcióját. A Probst társulat műsorából sem hiányoznak a cirkuszromantikát jelentő produkciók. Artisták a légben és a porondon, valóságos légiszenzációk és az elmaradhatatlan kedvcsinálók a zenei bohócok.

Érdekes kapcsolata van a cirkusznak a pécsi állatkerttel. A legutóbbi itt tartózkodásuk idején a cirkusz egy tevét ajándékozott az állatkertnek, ugyanakkor a cirkusz jelenlegi műsorában szereplő dingókutyákat és medvét itt vásárolták az állatkerttől.

Ideológiai feladatok és tennivalók

István-aknán ülésezett a vállalati párt VB

A párt központi bizottsága irányelveket adott ki 1965-ben néhány ideológiai feladatról.

Az irányelvekben elemezte az ideológiai helyzetet és számbavette a szocialista építés szükségleteit. Ennek alapján rámutatott, hogy „a párt ideológiai munkáját, az ideológiai munka pártvezetését és minden pártszervezet ideológiai tevékenységét meg kell javítani.”

A Mecseki Szénbányák párt-végrehajtó bizottsága a közelmúltban megvizsgálta saját tevékenységét az irányelvekben megjelölt feladatok vonalán; május 29-én pedig napirendre tűzte az István-aknai pártbizottság ideológiai munkáját is.

Az irányelvek végrehajtásáról Győző Jenő, az István-aknai pártbizottság titkára adott jelentést írásban, amelyhez a vb-ülésen szóbeli kiegészítést fűzött. A vállalati pártbizottság végrehajtó bizottsága a jelentést István-aknán, a Bartók Béla Klub nagytermében tárgyalta meg. Meghívta a vb-ülésre István-akna párt-szervezeteinek titkárait, az aknán dolgozó vállalati pártbizottsági tagokat, az üzemezőtet, az üzem KISZ-titkárát is. Közülük többen részt vettek a vitában, beszámoltak a saját működési területükön elért eredményekről.

A vitában felszólalt vb-tagok többsége elismerte az István-aknai pártbizottság eredményeit az ideológiai munkában és az üzem területén működő pártszervezetek jó politikai eredményeit is kiemelte. Megállapították, hogy a helyes marxista-leninista gondolkodásmód kialakításában az István-aknai alapszervezetek az ideológiai irányelvekben meghatározott feladatoknak megfelelően működnek. Ennek eredményeként foghatjuk fel azt is, hogy amikor Csehszlovákiában a szocializmus veszélybe került, egyöntetűen helyeselték az öt szocialista állam katonai segítségnyújtását.

A v. b. megállapította, hogy az üzemben működő ideológiai bizottság fontos feladatokat lát el. Jól bevált módszere, hogy gyűjti az emberekben felmerült kérdéseket, nézeteket és véleményeket s azokra a legközelebbi taggyűlésen választ ad.

Az előterjesztet jelentés lényegében tükrözte a helyzetet, mégis több kritikai megjegyzést fűztek hozzá a felszólaló vb-tagok. Hibáztatták, hogy nem adott pontosabb képet az irányelvek végrehajtása során alkalmazott módszerekről és nem szólt a gazdaság és az ideológia viszonyáról. Pedig az irányelvekben megjelölt feladatok

szervesen és közvetlenül összekapcsolódnak a szocialista építés lényegével. Az irányelvek kimondják azt is, hogy az osztályharc fő területe a gazdasági építőmunka és az ideológiai harc; fő módszerei pedig a vezetés, szervezés és a nevelés.

Akkor lehetett volna a jelentésből világosabban látni a teljes helyzetet István-aknán, ha ezen a három területen végzett munkát elemezték volna benne. Nem volt tehát eléggé elemző az előterjesztés — állapították meg többen a felszólalók közül.

Tátrai József üzemező felszólalása konkrétabbá tette az István-aknai helyzetképet, amikor elmondta, hogy a tudat alakítása és formálása viszonylag könnyű az üzem dolgozóinak között, mert megvan a biztonságérzetük, érzik, hogy a vállalat számít rájuk és a munkájukra. Hogy István-aknán éppen ezekben a napokban erősítik jól képzett, nagy szaktudású bányászokkal és hogy több és jobb szemet kérnek az üzemtől, ez mind önbizalmat ad az embereknek.

Végéreményben elmondható, hogy a Pécs-szabolcsi István-aknán helyesen értelmezik a Központi Bizottság irányelveit, és annak megvalósítása érdekében folyamatos, állandó munkát végeznek. Ennek szolgálatában áll a pártoktatás, az ifjúsági szövetségben folyó politikai oktatómunka, a pártkiadványok terjesztése egyaránt.

A v. b. külön feladatok megszabását nem tartotta szükségesnek. Felhívta az István-aknai kommunisztákat, hogy a helyes irányban és jó módszerekkel végzett munkát fokozzák a jövőben, hogy a még helyenként meglévő téveszmék, helytelen nézetek, vallásos felfogás maradványai is teljesen eltűnjenek.

A végrehajtó bizottság meghallgatta és tudomásul vette Stier Józsefnek, a pártbizottság titkárának tájékoztatóját a IX. kongresszus határozatainak végrehajtásáról.

Megállapította, hogy a Mecseki Szénbányák pártbizottsága, végrehajtó bizottsága és pártszervezetei a IX. kongresszuson hozott határozatok következtében megvalósításnak útján jár. A vállalati és üzemi pártbizottságok végrehajtó bizottsági ülésein azokat a fontos feladatokat tűzik napirendre, amelyek ezekből a határozatokból adódnak.

Fegyelmi ügyekben is döntést hozott a vb-ülés, majd új tagok felvételét hagyta jóvá.

A bányász szakszervezet főtítkára Komlón

Simon Antal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének főtítkára Kiskuti Ádámnak, a vállalati szakszervezeti bizottság osztályvezetője kíséretében látogatást tett a zobáki bányauzemben, ahol az üzem gazdasági, műszaki és mozgalmi vezetőivel tárgyalta a vállalat és ezen belül az üzemet érintő kérdésekről. Értékelte a legutolsó választásokon létrehozott körlet, műhelybizottságok munkáját. Külön kiemelte a vállalati SZB részortvezetőinek Leányfalun történt oktatásával kapcsolatos feladatokat. Ismertette a júniusban sorrakerülő vállalati szocialista brigádszervezők tárgyalásának szempontjait, ahol mintegy 250 brigádszervező, patronálók, üzemezők és szakszervezeti titkárok foglalkoznak részt venni, akik az iparági és az országos tanácskozás tapasztalatainak figyelembe vételével fogják megjelölni azokat a főbb feladatokat, melyek a szocialista munkaverseny, ezen belül a szocialista brigádmozgalom legfőbb feladatait határozza meg.

Pénteken a Szakszervezetek megyei Tanácsának ülésén vett részt a főtítkár.

Központi kísérleti és újítóműhely

Június 1-vel létrejött vállalatunknál a kísérleti és újítási műhelyek összevonásával a központi kísérleti és újítóműhely. Vállalatunknál eddig az elfogadott újítások gyakorlati kivitelezése két területen történt: Kossuth-bánya gépüzemében és Szabolcs-bánya újítóműhelyében.

A műszaki fejlesztés érdekében szükségessé vált, hogy a jelentősebb — vállalati érdeket elősegítő — újítások és találmányok, valamint a műszaki fejlesztési tervekben szereplő célszerű, piacon nem kapható gépek és berendezések kísérleti példányainak elkészítését és sorozatgyártásra alkalmas állapotig való fejlesztését egységes irányítás alatt végezzék.

Az új műhely csak olyan tevékenységet folytathat, amely egybeesik a vállalat műszaki fejlesztési programjában rögzített feladatokkal és elősegíti a korszerűbb és gazdaságosabb technológiákat. Egyéni újítások kivitelezését csak abban az esetben végezheti, ha a fenti követelményeket kielégíti. Ettől eltérő újítások kivitelezését az üzemek kötelesek elősegíteni és kivitelezni.

Az egységes irányítás és ellenőrzés biztosítása, valamint a területileg is dekoncentrált létszám jobb kihasználása érdekében kellett megszüntetni a Kossuth-bányai és Szabolcs-bányai újítóműhelyeket és létrehozni a Szabolcs-bányauzemhez tartozó és György-aknai telephellyel működő központi kísérleti és újítóműhelyt.

Szervezeti felépítésében az új műhely a Kutatási Osztály gépészeti részlegét is magába foglalja, hogy az osztály gépészeti jellegű munkáját a megadott igények alapján végezze el.

Új vezetőséget választott a „Mecseki Bányászok Irodalmi és Képzőművészeti Köre”

A Mecseki Bányászok Irodalmi és Képzőművészeti Köre májusban megtartott ülésén új vezetőséget választott. Az új vezetőség választását

szükségessé tették az egyre növekvő kör munkájának szervezési és irányítási nehézségei. A kör képzőművész tagjai szép sikereket értek el a múlt évben (országos szinten is) megrendezett pályázatokon és kiállításokon. Hogy további sikereket érhesse el és az irodalommal foglalkozók is fejlődjenek, a továbbiakban szervezettebb, koncentráltabb irányítású, tervszerű munkára van szükség.

A kör Erdy Győzöt választotta tiszteletbeli elnökévé, elnök dr. Gyevi Károly, a Mecseki Bányász-főszervezője lett, titkárnak Dér Mihályt, szervezőtitkárnak Kapuvári Lászlót, a Mecseki Bányász munkatársát választották. Az irodalmi részleg vezetője Siklósné Leszko Margit, a képzőművészeké pedig Takács Dezső festő és grafikusművész lett.

Vendégként résztvett az ülésen Moldova György író, aki több hónapos komlói tartózkodása alatt anyagot gyűjtött a kör műveire. Az író szakmai tájékoztatójának is beillő bevezetője után választott a feltett kérdésekre. A beszélgetés nagy segítséget jelentett a kör irodalommal foglalkozó tagjainak. Sok olyan dolgot hallottak, amiket az elkövetkezendő időben, műveikhez tartalmilag és formailag is fel tudnak használni.

Az ülést követő héten tartotta az új vezetőség első megbeszélését. A résztvevők meghatározták a személyi és

csoporthatárokat. Elfogadta a vezetőség az elnök által előterjesztett javaslatot, miszerint a kör alapszabályzata módosításra szorul. A vezetőség megbízta dr. Gyevi Károly elnököt és Kapuvári László szervezőtitkárt, hogy dolgozzák ki az új alapszabályzatot. Egyetértett a vezetőség abban is, hogy a képzőművészek részére szükségessé vált egy állandó alkotóműhely felállítása. Helyeslésre talált az a javaslat, hogy a következőkben fokozottabban kell segíteni a körtagok munkáját, valamint témaválasztását. Mindezek eléréséhez leghatásosabb forma a pályázatok kiírása, de pályázaton kívül ugyancsak ösztönzően hathat az a lehetőség, hogy a nagy politikai és társadalmi ünnepek alkalmával a Mecseki Bányászban külön oldalon összeállítás közölnek az eseménnyel, témával kapcsolatos legjobb művekből.

A vezetőség arra kéri a tagokat, hogy a két legközelebbi eseménnyel (augusztus 20-i Alkotmány ünnep és a szeptemberi Bányásznap) kapcsolatos témájú műveket legkésőbb július 30-ig küldjék be vagy a Mecseki Bányász szervezősége címére Pécs, I., Komjáth A. u. 5., vagy a képzőművészek Takács Dezső Pécs, III., Szántó Kovács János u. 6., az irodalmi részleg tagjai pedig Siklósné Leszko Margit, Kossuth Lajos u. a Magyar Írók Könyvesboltja címére.

Bányász fúvószenekarok és énekkarok találkozója Salgótarjánban

„...Száll már az ének, szent szabadság dala, Hozsannát zeng a diadalmas élet, Egy új tavasznak virradt fel hajnala, Egy új nép kel a régi rom felett...”

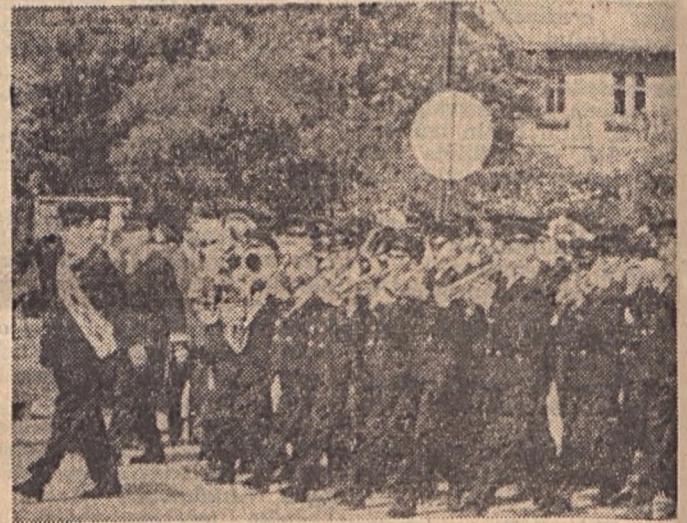
Az idézett vers szerzője sajnos ismeretlen, de a gondolatok, amelyeket költeményében leírt, a mi társadalmunkban valóra váltak. Erről az új tavaszra emlékezve rendezték meg éppen Salgótarjánban a bányász-zenekarok és énekkarok III. Országos Találkozóját. Ötven évvel ezelőtt ugyan ebben az időszakban indult meg az Észak-Hajdúváros hadosztályon belül Nógrád megyei bányászokkal megerősített század is harcolt és ért el jelentős sikereket. A dicsőséges napokra és a harc hősi halottainak emlékére rendezték a kétnapos eseménysorozatot, amelyen több mint ezer zenész és dalos lépett fel.

A Mecseki Szénbányák Egyesített Fúvószenekara, Gorreri Ferenc karnagy vezényletével nagy elismerést vívott a találkozón. Tiszta játékkal, fegyelmezettétségükkel győrelmesen készítették össze a nézőket. Május 24-én még Nagybányára is ellátogattak, ahol a község lakóit szórakoztatták természetesen. E nap estéjén került sor az énekkarok ünnepi hangversenyére a megyei művelődési házban. Összesen kilenc férfi- és vegyeskar mutatkozott be kirobbanó sikerrel.

Másnap, május 25-én reggel zenés felvonulás volt az ünnepi nagygyűlés színhelyére, a Tanácsköztársaság térre. Harsonások adtak jelt a kezdésre. Az előkészt, a zenekarokat, a nagygyűlést minden résztvevőjét Pothornyik József, a Nógrádi Szénbányászati Vállalat igazgatója köszöntötte, majd Gosztönyi János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet. Méltatta az ötven év előtti események jelentőségét, majd arról a hatalmas eredményről szólt, amit a felszabadult magyar nép negyedszázad alatt véghezvit. Ezt követően az egyesített bányász fúvószenekarok Lendvai Kamilló; Bányász ünnepi nyitány című szerzeményét adták elő Marosvölgyi Károly alezredes, valamint Gorreri Ferenc és Maróti Gyula karnagyok vezényletével.

Az ünnepi nagygyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget.

— császár —

Salgótarján utcáin vonul a mecseki fúvószenekar.

Az ünnepi nagygyűlés szónoka, Gosztönyi János az ötven évvel ezelőtti eseményekről beszél.

Az egyesített bányász fúvószenekarok ünnepi hangversenye a Tanácsköztársaság téren.

Bulgária, az aranyló nap országa

A magyar és a bolgár kormány között létrejött idegenforgalmi megállapodás értelmében turistáink idén jelentős kedvezményekben részesülnek Bulgáriában.

Megszüntették például a valutáris korlátozásokat, egyszerűbb lett a pénzügyi elszámolás, mindez nagyobb lehetőségeket teremt az egyéni és csoportos utazáshoz.

A tengerparttól a hegyvidékekig válogathat a látogató a szabnól-szebb üdülőhelyek között. A Fekete-tenger partvidéke külön tájegység. Északon, Várna mellett két üdülőtelep is épült a Druzsba (Barátság) és az Aranyhomok. Neszabár mellett fekszik a Napospart, s Burgasztól ötven kilométerre délre a Primorszko üdülőtelep.

Bulgária területének egyharmada hegyvidék, s ezért természetes, hogy a hegyvidéki turizmusnak is nagy hagyománya van. Az itteni üdülők: Borovec, Pamporovoba, Vitosza és Aleko, korszerűek. A Bolgár Turistaszövetség mellett működő PIRIN Utazási Iroda saját, úgynevezett magaslati szállodákkal rendelkezik a Balkán, a Rila és a Rodope hegyekben. A Kamcsija-szállóban, Longoza környékén, a Kamcsija folyó torkolatánál a furdés örömeit kellemes magaslati pihenéssel kapcsolhatják össze.

Az ideai programok sok érdekes eseményt tartogatnak a Bulgáriába látogatók részére. A tengerparti üdülőtelepeken immáron nagy hagyományai vannak az ifjúsági szépségversenyeknek. Díjat kap a legszebb női és férfi vendég, valamint a legszebb furdóruha. Különleges elméni nyújtásnak a bolgár népviseletek. Örökre emlékezetes marad a Velencei Éjszakák és a Neptun-ünnepek rendezvényei.

Kivánságával forduljon a BALKANTURIST, Budapest, VI., Népköztársaság útja 7. Telefon 221-812 irodájához.

Kollektív szerződés

ROZSARANY

VIII.

Egyenlően munkaidőt egy teljes hónapra előre kell elrendelni feltüntetve, hogy a dolgozó mely napon, hány órát dolgozik. A beosztást a dolgozóval a hó kezdete előtt 3 nappal közölni kell. A táblázatos beosztást a munkahelyen ki kell függeszteni, a dolgozó által aláírt másolat példányt pedig a műszaknapló mellett kell megőrizni. Rendkívül határidős esetben egyenlően munkaidőt rendelhető el hőközben is a hó végéig szólon legalább 3 nappal előbb.

b) a 6 évesnél fiatalabb gyermeküket gondozó anyáknak,
c) a heti 42 órás munkaidővel dolgozóknak,
d) az egészségre ártalmas munkakörben dolgozóknak.

A heti 44 óra munkát teljesítő dolgozók havi 8 óra túlmunkát végezhetnek. Kivételt képez a MÁV autós és szekérfuvarozó vállalatok járműveinek munkaidőn túl történő ki- és berakása, amikor ezen dolgozók havi 16 óra túlmunkát teljesíthetnek. Ide kell számítani a rakodáshoz közvetlenül kapcsolódó raktári munkák elvégzését is.

Nem vonatkozik a fenti túlórászám korlátozása az Mt. 38. §. (2) bekezdésének betartása mellett arra az esetre, ha a túlmunkára baleset, vagy elemi csapás megelőzése, illetve elhárítása érdekében, vagy nagyobb mérvű üzemszavart követően kerül sor.

A naponta egy dolgozó által végezhető túlmunka felső határa 8 óra.
 A gépjárművezetők közül a személygépjárművezetők részére havi 100, egyéb gépjárművezetők részére havi 90 óra túlmunkánál többet elrendelni nem szabad.

A gépjárművezetők által teljesíthető napi munkaidő felső határa 16 óra.

A TÚLMUNKA ELLENÉRTÉKE

Alkalmazotti állománycsoportban foglalkoztatottnál az esetlegesen felmerülő túlmunka ellenértéként szabadidőt kell adni.

A szabadidőt legkésőbb a túlmunkavégzést követő hónap végéig kell kiadni.

Nem jár a végzett túlmunkáért ellenérték sem a vállalat igazgatóságán, sem az üzemenknél azoknak a dolgozóknak, akik az I. részesedési kategóriába tartoznak.

A túlmunka ellenértékének előbbi korlátozása nem vonatkozik azokra az esetekre, ha a túlmunka elrendelésére baleset, vagy elemi csapás megelőzése, illetve elhárítása

érdekében kerül sor. Ilyenkor a 18/1966. (NIM. E. 15.) NIM számú utasítása szerint kell eljárni.

A túlórapótlék elszámolásának alapja a személyi alapbér.

A jelen túlmunkaszabályozás nem terjed ki a bányamentő állomás függetlenített alkalmazottainak és a bányamentéssel kapcsolatos tevékenységben résztvevő alkalmazottak túlmunkájaira. Ezekre a 18/1966. (NIM. E. 15.) NIM számú utasítás rendelkezései az irányadók.

A TÚLMUNKA ELRENDELÉSÉNEK MODJA

Túlmunkát csak túlóra utasítással lehet elrendelni, melyet az igénylő és az engedélyező ír alá. Ez a túlóra utasítás tartalmazza a dolgozó nevét, az elrendelt túlóra idejét, okát és ellenértékét (díjazás, szabadidő), a szabadidő kiadásának időpontját.

A baleset, elemi csapás megelőzése és elhárítása és nagyobb mérvű üzemszavart követően kerül sor. A naponta egy dolgozó által végezhető túlmunka felső határa 8 óra.

A túlóra utasítását a munkacsoport vezetőjének, ahol ilyen nincs, a dolgozóknak kell kiadni, lehetőleg egy nappal előbb, de legkésőbb a munka megkezdése előtt. Az utasítás másodpéldányát bizonylatként kell megőrizni.

Túlóra utasítást utólag csak olyan esetben lehet kiadni, ha baleset vagy elemi csapás megelőzése, illetve elhárítása, vagy nagyobb mérvű üzemszavart követően kerül sor. A túlmunkát elrendelni és a túlóra utasítás kiadása a munka megkezdése előtt már semmiképpen sem lehetséges.

Az igénylő és elrendelő ellenőrizni köteles, hogy a túlóra utasítás mérve nem szabálytalan, vagy a megengedett mértéken túli.

A dolgozó, ha az elrendelt szabálytalan tartja, kifogást emelhet, melyet alaposág esetén nyomban orvosolni

kell. Ha a kifogás megvizsgálását, illetőleg annak orvoslását elmulasztják, a dolgozó a Munkaügyi Döntőbizottsághoz fordulhat panasszal, azonban az utasítás végrehajtását nem tagadhatja meg. Amennyiben a dolgozó az elrendelt túlóra utasításban foglaltaknak nem tesz eleget, fegyelmi vétséget követ el.

KÉSZENLET

Mt. 39. §. (1).
 6/1967. (X. 8.) Mü. M. 7. §.

Ha az üzem folyamatos működésének érdeke megkívánja, az üzem vezetője elrendelheti, hogy a dolgozó munkaidőn kívül is esetenként munkára készen álljon. A készenlétben eltöltött idő minden órájáért átlagkeresetet kell elszámolni az alábbi százalékokban:

- Lakáson eltöltött készenlét esetén az átlagkereset 20%-át,
- munkahelyen eltöltött készenlét esetén az átlagkereset 50%-át,
- a vállalat telephelyen lakó dolgozóknak a lakáson eltöltött készenlét esetén az átlagkereset 10%-át,
- csoportos munkahelyi elszállásolás esetén az átlagkereset 10%-át, ha a csoportos elszállásolási hely nem a munkahelyen van, az átlagkereset 20%-át kell elszámolni.

Amennyiben a készenlét szolgálata a napi munkát elvégzése után közvetlenül kell teljesíteni, annak időtartama napi 8 óránál több nem lehet. Pihenőnapon, szabadnapon vagy munkaszüneti napon történő készenlét szolgálata napi 16 óránál több nem lehet.

Az elrendelhető készenlét havi mértéke — kivéve a gépkocsivezetők készenlét idejét — 24 óra.

A készenlét szolgálata korlátozására és elrendelésére egyébként a túlmunka korlátozására és elrendelésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni.

(Folytatjuk.)

Rozs Aranka, egy cigánytelepi lány egyetlen kívánsága, hogy kikerülhessen a cigánysorsból. A megoldás azonban ezer akadálya ütközik és nagyon lassan, szinte elkésztően lassan halad, bár már a Nótanács és más szervek, üzemek is pártfogóják az ügyet.

Munkája, kenyere már van, de a léti-tudat és előrehaladás eszközei közül az egyenlők között is első volna egy rendes lakás, vagy leányzállási elhelyezés. De sem megfelelő lakás, sem leányzállás nem nyílik Rozs Arany számára. Az albérleti szobák drágák az ő ezer forintos fizetéséhez (500-600 Ft), a lakastulajdonosok, úgy tűnik, szívtelenebbek a világ minden mostohájánál.

A miniatűr villának befellegzett. A különben kedves háziasszony úgy döntött, hogy nem adja ki a nyári konyhát. Feltartam jelét (a szabad ég alatti alvást is) — nem látgult meg. Ha azt mondtam volna, hogy az iráni sah lovászáknak szeretőjéről van szó, ingyen is oda adja. De egy cigánylány, nem ahi, mellesleg a szeptemberi ég alatt alszik — arról szó sem lehet. A meglehetősen jó módban élőknek nagyon kemény a szívük:

— Igy határoztunk. Nem adjuk ki!
 Visszavonhatatlanul kemény a válasz is.
 Hanem most mint szóljak Aranyoshoz? Még csak háljon nyugodtan az októberi csillagok alatt? A hideg hajnalra megébredjen vidáman és dolgozzon jó szívvel?
 Mit mondhatnék? Mit. Szerencse még, hogy az immár harmadik hónapja tartó őszi szárazság folytatódik, s nem vesz meg őket odakint az isten hidege. Bár a nappalok és éjszakák közötti hőmérsékletkülönbség igen nagy, főleg hajnalban, úgy, hogy aki próbált már a szabad ég alatt kabátal takarózni, az tudhatja, hogy az alvás nem pihenés, hanem a reggel a megváltás az alva didérgő számára.

Delután még elmentem egy-két helyre érdeklődni. Volt, nincs. Vagy egyszerűen nincs. Esetleg majd a tavasszal. Majd később. „Van, de nem lesz az annak a nőnek túl drága?” — Maguk is sokallják a háziasszonyok, hát hogy tudná azt Aranyos kifizetni?

Egyébként már szinte az egész várost bejártam albérletért és nap, mint nap folytatom továbbra is. Egyszer Aranka is előjött, hogy bemutassam egy-két helyen, de egyelőre eredménytelen volt minden. Biztató a kis pofijában; ha meglátják a kedves, bánatos szemét, de úgy látszik a lakástulajdonosok számára más esztétikai és szociális normák vannak előírva.

Szegény Aranyos. Már nagyon röstellte a dolgot, hogy mindenütt levágok egy-egy szónoklatot, de csak elutasítás az eredmény. Végül ő mondta, hogy hagyjuk abba. Majd bejár Pécsre, ahol lakik egy barátja, aki szívesen venné magához. De körülményes magyarázkodás után úgy vettem ki szavaiából, hogy valamilyen szolgáltatás lakásban lakik a barátja, így csak akkor mehet oda, ha megengedik. Majd vált buszberletet Pécsre, így egyelőre meg lesz oldva a hol alvás kérdése.

Ez a kis lazítás azonban csak egy napig tartott. Mert kült, hogy nemcsak ő nem mehet oda a szolgálati lakásba, hanem talán még a barátja is el kell hagyniok. És sokáig semmi jó hírem nem volt Aranka számára. Ő sem jelentkezett, hanem egy delután a templom-téren találkozunk össze. S hogy beszélgettünk a dolgokról, hazafelé tartva, elkísértem egy darabon.

Egyszer csak csöndesen megáll mellettem és azt mondja:

— Menjünk lassabban...
 Mert olyan fáradt és éhes, hogy... Mert még ma nem evett. (És tegnap?)
 Azt mondta, reggel nagyon sietett, hogy el ne késsen és így nem hozott „kaját”.

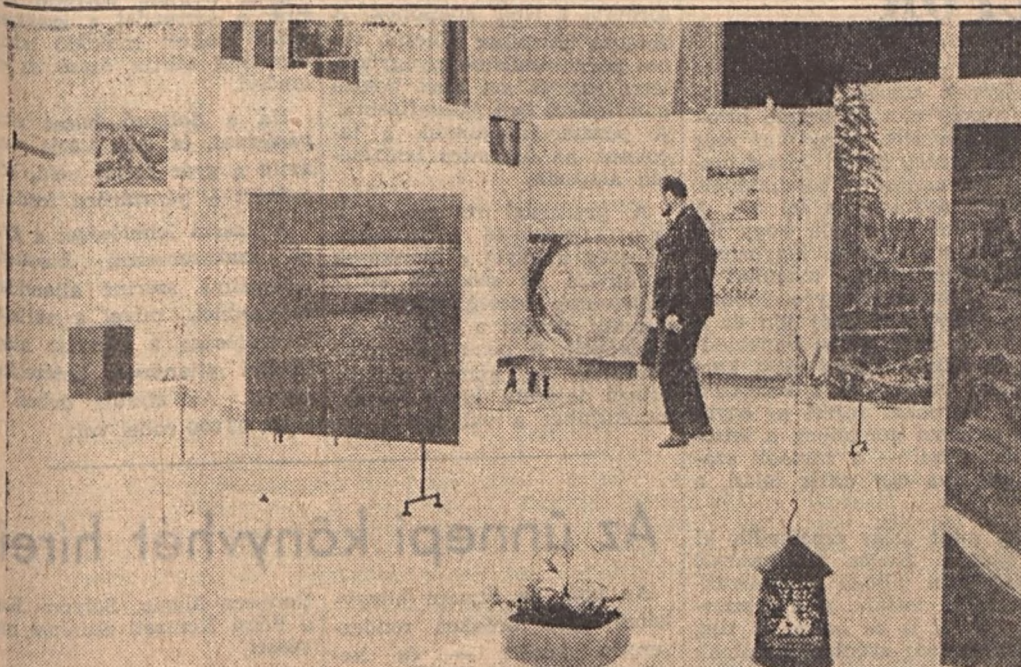
Ó, én is tudom, hogy az ember sosem siettében nem viszik kaját a munkára, hanem azért, mert nincs a háznál semmi, amit elvihetne az otthonmaradottak károsítása nélkül.

Szendvicset vettem a büfében, addig is. míg haza ér, ha ugyan... Ha ugyan otthon is lesz még mit enni. Nagyon nehéz helyzetbe került ez a család!

Ettünk, s vizsgáltam, hogy jobbra fordul minden, csak a jövőben majd vigyázni kell, hogy még egyszer el ne romoljon többé.
 Tehetetlen gondolataim özőnében búcsúztam el tőle és véletlenül letegeztem elgondolkodásomban. (Eddig mindig magáztam, bár a lányomként is tekinthetném koránál és koromnál fogva.)
 Csak arra figyeltem föl, hogy miért hálálkodik olyan nagyon:

- Keszenem... keszenem!
- Mit köszön, Aranyoskám? — Kérdem
- Hogy azt mondta nekem: te...! Ezt köszönöm — és most olyan szépen, kigömbölyítette az ő betűket: Köszönöm — mintha érett aranyalma lett volna valamennyi
- Nohát, jól van, ha azt mondtam — csaptam a kis tenyerébe — hát szevasz Aranyos és vigyázz magadra nagyon. Meg ne fázz mégse!
- Kezít csokolom... — mondta távozóban. Most köszönt először így ő is nekem, hogy kezít-csokolom. Eddig jónapot és isten velet.
- Es most mit gondolhat?
- Az ég egyre borultabb. Vajon lesz-e eső az éjszaka?
- Pár lépés után vissza is fordult:
- Köszönöm szépen — ismételtette, s amolyan kislányosan meglegte csuklóját, mint egy kis selvemkendőt:
- Csokolom!...

(Folytatása következik.) Csikós Ferenc

Kép a lengyel idegenforgalmi kiállításról
 (A kiállítás ma zárta kapuit)

(Szokolai felvétele)

A foglalkozási szűrővizsgálatokról

Erthető, hogy a dolgozó türelmetlen, ha napi nyolc órai munkája után még egy órát kell várakoznia az ellenőrző, szűrővizsgálatot végző orvos rendelője előtt.

A modern társadalom nagyfokú munkamegosztása következtében az egyes foglalkozások speciálisan egyoldalú igénybevételt jelentenek a szervezetnek. Mindenki megérti ezt, amikor arról beszélünk, hogy pl. a bolti eladók, vagy pincérek lába az átlagosnál jóval erősebb igénybevételnek van kitéve. Ugyancsak érthető, hogy a térbeli látást zavaró szemhiba esetén alkalmatlanná válik a dolgozó pl. gépkocsivezésre, vagy darukezelésre.

Sok foglalkozás jelent azonban olyan megterhelést a szervezetnek, amely nem ilyen egyértelműen szembetűnő. Kevesek tudják pl. hogy a felfújós gyermek miért nem felel meg szövőipari tanulónak. Ugyanígy nem látszik érthetőnek a kívülálló számára az, hogy az orrszövőnyferdülés, az nem alkalmas bányászatra. Sokan nem tudják azt sem, miért nem lehet pénztáros egy élelmi-szerboltban, aki nem rendelkezik két évnel frissebb keletű személtelviszgatási eredménnyel.

A példaként említett esetek magyarázata az, hogy a szövődé zajártalmával szemben a beteg hallószerv fokozottan érzékeny, ezért rövid időn belül súlyos károsodás léphet fel. pl. feloldali teljes sükettség. Az orrszövőnyferdülés, vagy más gyakran kiújuló felső légúti megbetegedés miatt nehezebb légezés következtében a fokozott fizikai igénybevétel során a fokozódó oxigénhiány biztosítására a dolgozó kénytelen szájon át lélegezni. A tüdőbe jutó levegő megtisztításában nagy szerepet játszó felső légúti szűrőhatás is kiesik és a bányában fennálló porártalom többszörösére fokozódik.

De ugyanígy szükséges pl. az ólomártalomnak kitett dolgozók időszakos szűrővizsgálata, mert akár a munkafeltételek rosszabbodása, pl. a munkatér hanyagabb takarítása, a dolgozó fegyelméletlensége, a védőeszközök használatának mellőzése rövid idő alatt nagyjelentő egészségkárosodást okozhat, amit hosszú gyógykezeléssel is nehezen lehet helyrehozni. Vonatkozik ugyanez a különböző festékekkel, oldószerekkel dolgozókra is. Az egészségre ártalmas mun-

kakörökben dolgozók rendszeres szűrővizsgálatát rendelkezések írják elő.

Az ártalmas anyagokkal dolgozó szakmák sora, az utóbbi évtizedekben erősen kiterjedt. Gondolok elsősorban arra, hogy az eddigi kifejezetten az iparban foglalkoztatottakat erő vegyi ártalmak nagy része az egyre inkább nagyipari módszerekkel dolgozó mezőgazdaságban is jelentkezik. Legfontosabb ezek közül a növényvédelmi munkák kemizálása, amelyek végzésénél az előírások legkisebb elhanyagolása komoly következményekre vezethet. Egyértelműen bizonyították ezt éppen a növényvédőszerrel dolgozó utóbbi években bevezetett szűrővizsgálata, amik egyértelműen bizonyították, hogy a munkavédelmi előírások megtartása nagyon sok nevelőmunkát igényelnek.

Van sok olyan foglalkozás, amelynek végzése során a dolgozót nem éri sem egyoldalú megterhelés, sem különböző fizikai, kémiai ártalom, mégis időszakos vizsgálaton kell résztvennie. Néhány ezek közül: balesédtel, óvodai munkakörök, élelmiszer-előállító üzemek, azokat forgalomba hozó kereskedelmi egységek. Az ezekben és hasonló munkakörökben dolgozó szűrővizsgálatának célja az előbbi szűrővizsgálatoknál fordítottja.

A fenti dolgozók számára előírt szűrővizsgálatok hivatottak biztosítani azt, hogy a csecsemők, kisgyermekek szervezete ne legyen kitéve pl. olyan kórokozókval való találkozásnak, amely a felnőttnél a régebben kialakult védettség miatt semmiféle panaszt, megbetegedést nem okoz, a védelem szervezete juttva azonban súlyos, esetleg tragikus következményekkel járhat.
 Vagy gondolunk pl. arra, hogy egy élelmiszeripari üzem dolgozóit közül csak egy is olyan kórokozót hordoz, amelyek az élelmiszerbe kerülve és elszaporodva tömeges megbetegedéseket okoz, mennyi munkaidővesztést, téniszállománnyal, egyszerű gazdasági kárt jelent ez a megbetegedettek okozott szenvedéseken túlmenően. Erthető tehát, hogy az olyan munkakörökben dolgozók részére kötelező mindazon vizsgálatok visszatérő elvégzése (széklet, tífus, vér, stb.), amelyekkel a társadalom egészét hathatósan meg tudják védeni ezektől az ártalmaktól és amelyekről meg is tudja védeni.

A szénbányászat több ezer fiatal munkaerőt igényel

A Magyar Szocialista Munkáspárt Mecseki Szénbányák Bizottsága május 30-án, délelőtt 8 órai kezdettel Komlón, a Mecseki Tanbánya tanácstermében ipari osztályértekezletet tartott a vállalat műszaki, gazdasági és politikai vezetőinek, valamint a Nehézipari Minisztérium, a Munkaügyi Minisztérium és az 501-es Szakmunkásképző Intézet képviselőinek részvételével.

Az értekezleten két napirendi pont szerepelt. Elsőnek Tóth Tibor, a szervezési osztály vezetője adott tájékoztatót a Mecseki Tanbánya helyzetéről, jövőjéről, a várakozás jelenlegi és távlati problémáiról.

A legnagyobb nehézséget az okozza — mondotta Tóth Tibor elvtárs —, hogy egyszerűen nem vagyunk képesek annyi jelentkezőt találni a várakozásunkra, amennyi szükséges lenne. A komlói intézet az új tanévre minimálisan százötven tanuló szeretne beiskoláztatni, de a mai napig csak huszonkilenc jelentkezett.

A beszámolót hallgatva felmerül a kérdés: vajon mi okozza ezt a nagyfokú érdektelenséget? Valóban nem lenne már perspektívája a magyar szénbányászatnak? A szén, mint energiahordozó, valóban elvesztette már a létjogosultságát?

Mind ezekre a kérdésekre határozott nemiell kell felelnünk. Az már emberi dolog, a természetünkből adódik, hogy a rosszat előbb elhiszük, mint a jót. Így történt ez néhány évvel ezelőtt is, amikor a fővárosi lapok, a rádió és a televízió nyilvánosságra hozta a Központi Bizottság és a Gazdasági Bizottság határozatát a szénbányászat korszerűsítéséről. — Az elképzeléseket helytelenül értelmezték, s nem azt mondták, hogy egyes területeken szükség az átszervezésre, átcsoportosításra, hogy a gazdaságtalan, ráfizetéses bányákat kell csak leállítani, hanem megkondították a veszharangot az egész magyar szénbányászat felett. Pedig a helyzet egészen másként fest, s erre igen jól világított rá az értekezleten dr. Bánki Nándor, a pártbizottság ipari osztályának vezetője, amikor felszólalásában ezeket mondta:

— Fiatalítani kell a bányászatot, szükség van most is jólképzett szakmunkásokra, talán még intenzívebben, mint ezelőtt. A szénre, mint energiahordozóra eddig is szükség volt, ma is szükség van, s tiszta hittel vallom, hogy még az úkunokaim idejében is szükség lesz. A mecseki szénre meg kiváltképp nagy igény mutatkozik, hiszen ebben az országban

egyedül mi bányászunk koksizásra alkalmas fekete szenet, amit nemcsak bel-
földön, de külföldön is értékesíteni lehet, sőt, már ott tartunk, hogy nem vagyunk képesek kielégíteni a növekvő igényeket, éppen azért, mert hiányzanak a munkászek, főleg a fiatalok.

Ezért van szükség arra, hogy minél többen jelentkezzenek vájáratanulónak. — Olyanokra van szükségünk, akik élet-hivatásuknak választják a bányát, amely soha nem látott kedvezményekkel várja a nyolc általánost végzett diákokat.

Lényegében hasonlóan fejlette ki véleményét a Társadalmi Szemle áprilisi számában Hoós János is, amikor népgazdaságunk energiastruktúrájának fejlődéséről írt. — Többek között azt mondotta, hogy a szénbányászati dolgozók száma még nagyon hosszú ideig jelentős volument fog képviselni. A szénbányászat a helyenként szükségesszerű létszámcsoökkentéssel egyidejűleg több ezer új, főleg fiatal munkaerőt igényel. — E nélkül még a nagymérvű gépesítés ellenére sem tudnánk megoldani a reá hátruló feladatokat. Helytelen volna tehát, ha a szénbányászati dolgozók létszámának csökkentéséből az ágazat teljes perspektívtávlására következtetnénk. Ilyen megítélés számottevő munkaerőhiányt idézhetne elő a megmaradó bányákban.

Nagyjából ez volt a lényege Hoós János tanulmányának, s ehhez talán nagyon őszintén még csak azt lehetne hozzátenni, hogy egy kicsit megkésve jött. Előbb kellett volna így fogalmazni, ilyen világosan, egyértelműen, nyilatkozni, s akkor nem tartanánk ott, hogy több hetes toborzó körút során nem lehet két-három fiatalnál többet beiskoláztatni. Pedig mint ahogy az az értekezleten kitűnt, (elsősorban Tóth Tibor osztályvezető jelentéséből), a vállalat nagyon sok időt, energiát, anyagiakat fektetett a propagandába. Az eredmény azonban messze elmaradt a várakozástól. Ebben természetesen része van annak is, hogy a bányának, mint anyagilag kiemelt szakmának a vonzereje egyre csökken, hiszen a többi iparágakban, s nem utolsósorban a termelőszövetkezetekben is nagyon jó kereseti lehetőséget találnak a fiatalok. Bár történtek módosító intézkedések — ösztöndíj, a harmadéveseknél nagyobb bér — úgy látszik mindez még kevés. A Komlói Szakmunkásképző Intézet például az 1961/1962-es tanévben 125 vájáriskolást foglalkoztatott, az

összletszámnak 66 százalékát. Az 1968/69-es tanévben viszont már csak 48 vájáratanuló van, ami az összletszám 15 százaléka. Talán még ennél is elszomorítóbb az, hogy az újonnan jelentkezett 29 fiatalból mindössze 5 bányászszülő gyermek. Önként adódik tehát a javaslat: elsősorban maguknak a bányászszülőknél kellene oda hatni, hogy megértessék gyermekükkel: itt, a Mecseki Szénbányánál mindig megtalálják anyagi és erkölcsi számításukat. A vállalat például havonta 250 forint ösztöndíjat fizet minden szerződéses tanulónak.

A harmadévesek teljesítményében dolgoznak, ami azt jelenti, hogy a felnőtt, normaszabintó bér 60 százalékát kapják fizetésül. S a távlat még biztatóbb: 1970. január elsejétől a bérézésnél differenciálásra kerül sor, amelynek alapja a tanulmányi eredmény, a munkateljesítmény és a magatartás lesz. Ilyen alapon a felnőtt norma szerinti bér 60—70—80 százaléka lesz kifizethető.

Szó volt az értekezleten az oktatás színvonalának emeléséről is. Pozsgay Károly igazgatóhelyettes javasolta, hogy a vállalat legjobb műszaki szakemberei havonként vagy hetenként tartsanak előadást a legkorszerűbb bányagépekről, munkaeszközökről, biztonsági fajtákról és fejtséi technológiákról. Erre azért is szükség lenne, mert a néhány évvel ezelőtt kiadott tankönyvek lényegében elavultak, hiszen a fejlődés üteme sokkal gyorsabb, mint a tankönyvkiadás.

Weisz József, Kossuth-bánya üzemvezetője arról beszélt, hogy helyes lenne a tanulókat egy-egy napra olyan bányákba, illetve munkahelyekre irányítani, ahol a legkorszerűbb fejtési és biztosítási módok szerint dolgoznak, mert az elmélet is nagyon fontos, azonban a gyakorlati ismeretszerzés mindennél többet jelent.

Fulmer József vállalati főmérnök emlékeztette a résztvevőket, hogy az utóbbi húsz évben többen fejlődött a bányáipar, mint előtte 180 év alatt. S az oktatás színvonalának nyomon kell követni ezt a hatalmas változást. Össze kell hangolni az elméleti és a gyakorlati részt. Sajnos, vannak olyan oktatók, akik csak könyvből ismerik a korszerű fejtési módokat, de látni még nem láttak ilyet. Az is igaz viszont, hogy a vállalat az utóbbi években mind nagyobb gondot fordított a Mecseki Tanbánya műszaki ellátottságának növelésére. Új gépeket és berendezéseket kaptak,

s nemrég beindult egy cseh rendszerű védőháló fejtés is mintegy 20—25 méter hosszúságban.

Vannak már fémtámas fejtések, a szállítás gépesítve van, eltűntek a kézi csillék. Mindezek könnyítik az oktatást, s az innen kikerülő segédvájárok már sokkal többet tudnak, mint a hét-nyolc évvel ezelőtt végzetek.

Többen felvetették, hogy az oktatók tartozzanak a Mecseki Tanbánya állományába, jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a tanulók az első két évben az iskola hatáskörébe jobban tartoznak, mint a Tanbányaéba, pedig ez utóbbinál a gyakorlati részt jobban ismerő emberek tanítanak. Ezzel kapcsolatban Lévai János, a Nehézipari Minisztérium küldötte kifejtette, hogy a jelenlegi rendszert a két illetékes minisztérium, a MÜM és a NIM szabta meg, s ezen a jövőben sem kívánunk változtatni.

A második napirend során dr. Ács Zoltán szénértékesítési osztályvezető adott tájékoztatót az 1968—69. évi téli időszak hatásáról az értékesítésben, valamint az idei év termelési-értékesítési programjának módosításáról.

A programban szerepelt még egy bányajárás is, valamint a Mecseki Tanbánya külszíni létesítményének megtekintése.

Napirenden kívül a résztvevők meghallgatták Bachman Mátynak Zwicauban és Pozsgay Károlynak Csernovográdban tett látogatási és tárgyalási tapasztalatait.

E szerint az eddigi 60 fő helyett a jövőben 90—100 főre emelik a német cseréüdülésben résztvevők számát. A baráti kapcsolatok felvételének 15. évfordulóján sportküldöttség utazik a testvérvárosba. (Valószínűleg a Komlói Bányász labdarúgós is pályára lépnek Zwicauban.) Új kezdeményezés a gyermekcsere. A tervek szerint első ízben 1970-ben harminc 14—15—16 fiút és leányt üdültetnének az NDK-beli Drezda mellett. Szóba került az is, hogy a Puskin Művelődési Házban nemrég kiállított képzőművészeti anyagot Zwicauban is bemutassák.

A csernovográdiak elhatározták, hogy István-aknán kívüli kapcsolatba lépnek Zobák-aknával és Kossuth-bányával is. A magyar küldöttség meghívta a csernovográdi vezetőket a szeptemberi bányásznapra. Tőlünk ugyan csak utazik majd egy küldöttség az ottani bányásznapi ünnepekre.

A pártbizottság ipari-osztályértekezletét dr. Bánki Nándor összfoglalódrával ért véget. Császár Zoltán

A munkásosztály katonái *

MUNKÁSŐR-ARCOK

(Tudósítónktól)

Fél kettő körül járt az idő, amikor odaérem a pécsi piacéteri MAVAUT-állomáshoz. A piacon ilyenkor egyáltalán nincs forgalom. Ami jöves-menés van, azt csak az utazni szándékozók teszik. Mindenki igyekszik a célja felé, elfoglalni egy indító megállót. En az egyeshez állók, ahol a komlóiak várnak. Nemsokára jön egy kocsi, ahova szépen sorban fölkapaszkodunk.

Mikor megbízást kaptam, hogy készítsék tudósítást időközönként a munkásörök életéről, könnyűnek gondoltam. Most nehéznek látszik. Már mindjárt az elején megakadok. Milyen címet is adjak ennek a kirándulásnak? Kavarognak a gondolatok: „Hazánk védelmezőit”, „A szocialista rend őreit”. Ez mind szép, de majd meglátjuk a végén!

Mindjárt ahogy megérkeztem a komlói alegység körletébe, szemembe tűnt a körlet tisztasága. Gulyás Ferenc az alegység parancsnoka fogadott, szívélyes kézfogás után rá is tértünk a jövetelem céljára. A foglalkozást ma kint a terepen hajtjuk végre. Stark László elvtárs is rögtön ott terem, aki a technikai felszerelések mestere, és bekapcsolódik a beszélgetésbe. Jó magyar szokás szerint megkínál jókora szalonnával és kenyérrrel. A hosszabbított műszakot nem lehet koszt nélkül csinálni, mondja. Minden munkásörök ez az adagja, hát kapják én is. Jólesően elfogadom majd jóízűen el is fogyasztom miközben az elkövetkezendő teendőkről beszélgetünk.

— Milyen a hangulat? —
kérdem Gulyás elvtársától.

— Gyere és kérdezd meg az elvtársaktól mondja.

Beleegyezem, menjünk. Beszállunk a gépkocsiba. Anna-akna felé visz az utunk. De már látni is hogy egy helyen (az országút mellett) pihenőt tartanak az elvtársak.

No ezt kihasználjuk, mondja Gulyás elvtárs majd megállunk és kiszállunk.

Czukur Ferenc szakaszparancsnok helyettes elvtárs oda jön hozzánk és fegyelmetlen jelenti parancsnokának a helyzetet. Utána bemutatkozunk, és megtudom, hogy ki való munkásör. Megalakulásunk óta munkásör, Zobák-aknán diszpécser, ameddig egészsége bírja mindig munkásör lesz, szereti elvtársait és parancsnokait, és őt is szeretik. Igaz-e kérdem Bukovecz Lajostól? Igen modja határozottan. Ő is 12 éve munkásör, Zobák-aknán vájár, a pártban szervező titkár, kiváló munkásör. Ő tudja igazán, hogy mennyire népszerűek a munkásörök az aknán. Czukur elvtársat is tisztelik és becsülik a dolgozók.

A kocsi lassít, kinézek, nem látok különöset. Gulyás elvtárs mosolyog. Ránézek, majd megértem. Jobban szemügyre veszem a terepet. Itt ott, ha nagyon figyel az ember észereveszi, hogy mozog a bokor vagy egy kis fa...

Megállunk és ismét kiszállunk.

— Na most figyelj, mondja Gulyás elvtárs és mutatja az irányt. Odanézek, hát látom, hogy még két irányból is lo-pakodnak a munkásörök egy számomra ismeretlen cél felé. Jobban nézem, látom ám, hogy egy álcázott alak fekszik, nem tart egy percig sem, máris közrefogják az alakot akit el is fognak és elkísérik. Egy „diverzánsal” kevesebb, mondja Gulyás elvtárs. Ez után egymás után bukkanak elő a fejek és az alakok. Itt az öreg partizán, mondja Gulyás elvtárs. Így hívják őt itt az alegységben. A második világháborúban ellenállóként harcolt a magyar nép szabadságáért.

Bíró Imre a neve. Béta-aknán üzemi festő, 12 éve munkásör, 1936 óta párttag. A Magyar Szabadságért Erdemérem ezüst fokozat tulajdonosa. Megkérem Gulyás elvtársat, hogy hívja ide az országút szélére, de közben látok még egy idős harcost, majd egy fiatal is. Kérem, hogy hívja őket ide is.

Fehér Márton rajparancsnok, 12 éve munkásör. Kiváló parancsnok, 58 éves, robbantó mester Béta-aknán, 10 gyermek apja. Reméli, hogy még sokáig szolgálhat. Bíró Imre elmondja, hogy az alegység igen fegyelmezett kollektíva. Az utóbbi időben sokat foglalkoztak az emberek a differenciált béréssel. Neki az a véleménye, hogy a differenciátság ne legyen túl nagy, feszültséghez vezetne amit ő sem kíván. Földvári Károly irányzó, kiváló lövő és kiváló munkásör, segédvájár, 29 éves. Nem tudja elképzelni életét már a munkásörök nélkül.

Elbűcszöm az elvtársaktól, erőt és egészséget kívánok további munkájukhoz, életük-höz. Ahogy oda akarok lépni a gépkocsihoz, ott terem egy GAZ és kiszáll belőle Szlavék János a munkásörégység versenybizottságának elnöke. Mellette Egri Nándor, az alegység beosztott parancsnoka, kiváló munkásör.

Pécsről érkeztek. Ott ellenőrizték a gyakorlatot.

Igaza volt Gulyás elvtársnak. Az emberek maguk mondták el, hogy mennyire szeretik ezt a tevékenységet. Önként és becsülettel őrzik a néphatalmat.

Ehr László

KITÜNTETETT ÚJÍTÓINK

GERBER GYÖRGY
bányamérnök

Az elért 1 010 696 forintot tényleges gazdasági eredménye alapján a „Kiváló újító” jelvény arany fokozatában részesült.

KRATKY JENŐ
bányamérnök

Az elért 6 000 000 forintot tényleges gazdasági eredménye alapján a „Kiváló újító” jelvény arany fokozatában részesült.

SIMÓ DOMONKOS
villanyszerelő

Az elért 575 956 forintot gazdasági eredménye alapján a „Kiváló újító” jelvény ezüst fokozatában részesült.

HAJNAL JÓZSEF
főművezető

Az elért 575 946 forintot tényleges gazdasági eredménye alapján a „Kiváló újító” jelvény ezüst fokozatában részesült.

HOPPA JÓZSEF
művezető

A 11 386 forintot eszmei díj alapján a „Kiváló újító” jelvény bronz fokozatában részesült.

TARR JÓZSEF
technikus

A 10 000 forintot eszmei díj alapján a „Kiváló újító” jelvény bronz fokozatában részesült.

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM ARA: 40 FILLER 1969. JÚNIUS 10.

Az alsóbélatelepi üdülő várja a bányászcsaládokat!

Nagy az érdeklődés a hétvégi üdülés iránt

Június 3., kedd. Reggel: Még kihalt a Balaton és környéke, csak az üdülőket csinosítók, s a gondnokok szerénykednek, hogy méltóképpen fogadhassák az érkezőket. A Mecseki Szénbányák alsóbélatelepi üdülőjében is mozgalmas kép fogad. Czédér János, a karbantartó üzem vezetője és Szegő Géza, az üzem főmérnöke már hajnal óta róják a part mentét, járják a pavilonok közötti terepet, utolsó instrukciókat adnak a gondnoknak, szerelőnek, kertészeknek.

10 óra: Garamvölgyi János igazgatónak és Stier Józsefnek, a vállalat pártbizottsága titkárnak jelenlétében fogadják a Fonyódi Magyar Tenger Tsz képviselőit, akik tetemes részt vállaltak az üdülő bővítéséből. A vendéglátók és kivitelezők népes csoportja a Balaton partjához indul. Megkapó kép fogadja a látogatókat, hiszen a part mentét borító nádrengesz elűnt! Rendezett, betonozott út vezet a parthoz, s a betonkaréjjal is megerősített homokos parton piros, sárga, zöld színű napernyőket, napozóhintákat lenget a szél. A képbe beletartozik a túlsó part felhőkbe nyúló hegycsúcsa és a haragos színű Balaton. „Fenséges látvány” — mondogatják, miközben baráti kézfogással köszönik meg a termelészövetkezet dolgozóinak a lelkiismeretes munkáját.

Jólesik, hogy a vállalat vezetősége ennyire értékeli a munkánkat — meséli Mura József tsz-elnök. — Valóban beleadtunk apait, anyait... ahogyan mondani szokás. Ezért a szép kilátásért valóban megdolgoztunk. Már tavaly novemberben megkezdődött a nád irtás. Ez az első ilyen vállalkozásunk. Aztán annyira beleméltünk, hogy korszerűsítettük a munkákat, bulldózerrel 24 000 köbméter földet hordtunk ide a föld-

töltéshez! Kemény munka volt, különösen amikor tél előtt, még kora tavasszal, a jéghideg vízben állva pusztítottuk a nádat. A partvédelmi munkákat, a betonkereteket a balatonlellei Balaton Gyöngye Tsz végezte. A mi termelészövetkezetünk számításunk szerint keresett rajta pár százezer forintot.

Grünwald Vilmos területi főmérnök, aki a munkák ellenőrzését már tíz esztendeje végzi, alátámasztja az elmondottakat: — Nagyon meg vagyunk elégedve a tsz munkájával! A nádtalanított és föltöltött területtel 3 holdat nyertünk és most összesen 9 holdon terül el az üdülő. Ha pedig a következő ütemben megkezdjük a másik oldal nádtalanítását, még további területnövekedéssel számolhatunk. A partvédelmi munkák kissé elhúzódtak a magas vízállás miatt, idén nyolcvan centivel magasabb a Balaton.

14 óra: Rögtönzött interjúra az egyik barátságos pavilon teraszán helyezkedünk el Czédér János üzemvezetővel.

— Mikor indul a szezon? — Hat turnusban egészen augusztus végéig üdültetjük dolgozóinkat. A felnőtt üdülés június 9-én, hétfőn kezdődik 68 családdal. A gyermeküdültetést az iskola miatt később, csak június 11-én indítjuk 98 fővel!

— Milyen újdonságokról számolhatnánk be?

— Sokat költöttünk, ebben az esztendőben is a bélatelepi üdülőre. Főleg a csinosítására, bővítésére. Csak néhány számot mondok: üvegházat építettünk százezer forintért. Ugyancsak százezer forintból kerítéssel vettük körül az egész üdülőt. Valamennyi pa-

vilont elláttuk meleg vízzel. Ami a nádtalanított területet illeti, 168 méter mélységben nyertünk helyet, itt szeretnénk elhelyezni a sportpályákat, hintázókat azzal a céllal, hogy ne zavarják a pihegni vágyókat. A parkosítás nagyon szépre sikerült — mutat Czédér elvtárs a pavilonok közötti részre, valóban fényképre kíváncsok az ezerszínű virágos grupp.

— Három—négy ágyas szobákban nyernek elhelyezést az üdülők, a beutalásokat az üzemek szakszervezeti bizottságai végzik. Újdonságként említhetem a sokszínű napozó-hintákat. Valamennyi szobát modern nyugó-ágyval szereltük fel, 140 darabot vásároltunk belőle. Bővítettük az orvosi rendelőt, ahol üzemmi orvosaink felváltva teljesítenek ügyeletet. Talán még megemlíteném a könyvtárat, 200—250 kötet könyvet szállítunk ide a közeljövőben, válogathatnak az olvasni vágyók. Ezenfelül ping-pong és rexasztal, kártya és sakk is kölcsönözhető. Három televízió és kikölcsönözhető csónakjaink is vannak. A rexasztalt idén ingyen használhatják a rext kedvelők. S szórakozásról a bár két bárzongoristája gondoskodik esténként.

— Az élelmezés hogyan lesz megoldva?

— Már az elmúlt évben is a Mecseki Üzemélelmezési Vállalat működtette a konyhát, az elmúlt esztendőben nem volt a konyhára panasz, reméljük az idén sem lesz. Mi úgy gondoljuk, mindent megtettünk annak érdekében, hogy jól érezzék magukat az üdülők!

Folytatás a 3. oldalon.

Riportképeink Bálatelepről lapunk 3. oldalán.

„Zöld nap” a komlói iparitanuló-iskolában

Régi diákgyomást elevenítenek fel Komlón az idén végző ipari tanuló és gimnazisták. A ballagást megelőző napon mindenki gyermekruhába öltözik, előkerülnek a hajasbabák, a pettyes labdák, a gyermekkor kedvelt játéka, s a 15—18 éves lányok, fiúk kivonulnak a terekre, hogy még egyszer átéljék az önfeléd játszás örömeit. Így búcsúznak a gyerekkortól, jelezve, hogy az érettségivel átlépik a felnőtté válás küszöbét. A ballagásunk a komlói iparitanuló-iskolában készült, ahol a most végző tanulók a múlt hét pénteken tartották zöld napjukat, ahogyan ezt a szokást nevezik.

(Császár Zoltán felv.)

KGST-tanácskozás

A KGST Szénbányászati Állandó Bizottságának szénbányászati munkaegészségügyi és munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó Tudományos Műszaki Tanácsa X. jubileumi üléséről készített jegyzőkönyvet június 4-én írták alá a résztvevő tagországok delegációinak vezetői. Szovjetunió részéről Vladimir Vilcsickij, magyar részről Garamvölgyi János írta alá az okmányt.

A KGST Szénbányászati Állandó Bizottságának szénbányászati munkaegészségügyi és munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó Tudományos Műszaki Tanácsa X. jubileumi ülését hazánkban a Mecseki Szénbányák Fonyódi Alsó-Bélatelepi üdülőjében tartották május 29. és június 3. között. Az ülés munkájában részt vettek a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a magyar, a német, a román és a szovjet KGST szakértői.

A Tudományos Műszaki Tanács a KGST Szénbányászati Állandó Bizottság 29. és 30. ülése határozatainak megfelelően a szénbányászati munkaegészségügyi és munkavédelmi területén az 1971—1975. évekre vonatkozó tudományos és műszaki kutatások koordinációs tervének előkészítését vitatta meg. A tanács megvizsgálta a széndioxidot elnyelő patron alkalmazásával kapcsolatos végleges eredményeket, amely a mentőkészülékeken keresztül

kényelmes légzést biztosítja, továbbá az új bányatelefonkészülék alkalmazására vonatkozó ajánlásokat, amelyeket a bányamentési munkák végzésekor használnak. Megvizsgálták a kis- és nagyfeszültségű bányabeli villamos berendezések rövidzárlat elleni védelmével kapcsolatos műszaki követelményeket és egyéb kérdéseket.

A Tudományos Műszaki Tanács ülése a kölcsönös megértés és termékeny baráti légkörben zajlott le.

Bizonyítványosztás a marxista középiskolán

Pénteken (június 6-án) adták át a bizonyítványokat az újhegyi Marxista-Leninista Esti Középfokú Iskolában. Az újhegyi és építési üzemek pártbizottságai által indított 1968/69-es tanévben 25-en fejezték be az iskolát.

A bizonyítvány kiosztása előtt az újhegyi üzem kommunista és párton kívüli dolgozói táviratban üdvözölték a kommunista pártok moszkvai tanácskozását. Sok sikert kívántak a kommunista és munkáspártok egységtörekvéseinek megvalósításához.

Steiner László, az újhegyi üzem párttitkára köszöntötte az évről-évre összegyűlt hallgatókat. Örömet fejezte ki, hogy még az elmúlt évinél is jobb eredmények születtek. Az idei mérleg: 20 jól megfelelt és 5 megfelelt. Majd felkérte a hallgatókat, hogy a továbbiakban is aktívan vegyenek részt az üzemek politikai életében és az iskolában hallottakat most már az életben kamatoztassák.

Varga Lajos foglalkozásvezető röviden értékelte az évi munkát: kitért az egyéni eredményekre és hiányosságokra, elismeréssel szólt a hallgatók egész évben mutatott politikai érdeklődéséről és tájékozottságáról. Különösen kiemelte, hogy a második félév jobb eredményre bízta, ami bizonyítja, hogy az alapok birtokában mind többet értettek meg a politikai tájékozódás szükségességét.

Az 1968/69-es tanévben 36 foglalkozást és 2 vizsgát tartottak az iskolában. A foglalkozások látogatottsága 83,5%-os volt, ami a körülményeket tekintve nagyon jónak mondható. A hallgatók üzemenkénti összetétele a következő volt: 19-en az újhegyi, 6-an pedig az építési üzemből. Egyetlen hiányosság, hogy a nők száma nagyon alacsony, mindössze ketten vettek részt az oktatásban.

Befejezésül az előadó kérte a hallgatókat, hogy mondják el véleményüket az iskoláról: magáról az anyagról annak

leadott formájáról, hiányosságairól. Felkérte őket, hogy beszélgessenek el munkahelyeiken munkatársaikkal, és mondják el az iskolában szerzett benyomásaikat, tapasztalataikat. Hasznosítsák a tanultakat, váljanak igazi propagandistákká.

Cserkúti János hallgató mondott köszönetet az osztály nevében az előadó egész évben végzett munkájáért, majd kiosztották a bizonyítványokat és mint ilyenkor már hagyomány, könyvvel jutalmazták a legszorgalmasabb hallgatókat.

— k. l. —

Határkő a szocialista versenymozgalomban

Ez év áprilisában ötven éve, hogy a szovjet dolgozók először kommunista szombatot szerveztek. A kezdeményezés a Moszkva—Szortirovocsnaja rendezőpályaudvar vasutasaitól származott. Lenin nagyra értékelte ezt a mozgalmat, a kommunista munka győzelméhez vezető útnak, a kommunizmus tényleges kezdetének tartotta. Történelmi jelentőségű volt Lenin elvtárs cikke: „Hogyan szervezzünk munkaversenyt?” Utmutatása nyomán kibontakozott az az erő, amely mindenkor áldozatkészen szolgálta a kommunizmus építésének ügyét.

A szovjethatalom történelme folyamán számtalanszor nehéz időszakokat élt át. A létere törő hódítók kiverése után a romokban heverő ország gyors újjáépítése nagy erőfeszítéseket követelt. A dolgozók — a lenini hagyományokat követve — egymással versenyre kelttek a romok eltakarítása, az élet megszokott rendjének megteremtése érdekében.

Korunkban a műszaki-tudományos forradalom hallatlan méretű kibontakozását tapasztalhatjuk világszerte. A Szovjetunióban a haladás egy új társadalom építését, a lenini tervek megvalósítását szolgálja. Ezen az „arcvonalon” folyik a két különböző társadalmi rendszer történelmi jelentőségű harcra is. A tudomány és technika eredményeinek gyakorlati alkalmazása fontos gazdasági és politikai kérdés.

A fejlődés törvényét követve — az erők minél teljesebb kibontakozása érdekében — a szovjet gazdasági életben reformot hajtanak végre. A gondosan előkészített program szerint a múlt év végén már 27 ezer gyár és üzem dolgozott az új gazdaságirányítási rendszer szellemében. Központi kérdéssé vált a jövélmezőség, nemcsak többet, de jobban és olcsóbban kell termelni. A közgazdasági ösztönzők a maximális vállalati nyereség elérésénél irányába hatnak.

A szovjet dolgozók a reform jelentőségét felismerve széleskörű versenymozgalomba kezdtek.

A moszkvai dolgozók elhatározták, még ebben az évben — 1969-ben — négy gyárban, azaz 205 üzemben, a termelést komplex gépesítik. Az 530 automata gépsor üzembeállításával a termelékenységet 25 százalékkal túlteljesítik.

Leningrádban az — azonos műszaki-tudományos területen tevékenykedő — intézetek és termelőüzemek összefogtak a feladatok maradéktalan megoldása érdekében. Elhatározták, hogy a többlicstermelés 95 százalékát a termelékenység növelésével érik el.

Az ötéves terv feladatai jól tükrözik az anyagi-műszaki bázis növelésére és a tömegek életszínvonalának emelésére irányuló törekvéseket. A népgazdasági tartalékok abszolút bővítése, a szocialista közgazdasági viszonyok korszerűsítése egyaránt a kommunizmus építésének ügyét szolgálja.

Magától értetődő, hogy a lényegükben egységes versenymozgalom a vállalatok jellegétől függően öltözik konkrét formát. A helyi sajátosságok szerint az energiahordozók, az alapanyagok megtakarítása, a berendezések teljesítményének növelése, a tudományos munkaszervezés biztosítása a feltételek teljesítését.

Az ötéves terv utolsó évében a határidő előtti teljesítés a cél. A dolgozók saját kezdeményezésükre a szükséges módon és formában támogatják a lemaradókat.

A lenini jubileumot a szovjet dolgozók méltóképpen — újabb munkasikerrel — ünneplik meg a kommunizmus építésének útján.

(APN)

Az alsóbélatelepi üdülő várja a bányászcsaládokat!

Folytatás az 1. oldalról.

— Úgy értesültünk, nagy érdeklődés nyilvánult meg a hétfői üdülés iránt, hogyan oldották ezt meg Czéder elvtársék?

— 12 napra rövidítettük le a beutalásokat, ezzel lehetővé vált, hogy szabadszombatokon vikendezésre adjuk át a szobákat. Így a nyári szezonban ötször 2 napos, és négyszer 1 napos üdülést biztosíthatunk bányászainknak. Elsősorban szocialista brigádok nyernek ide beutalást a szakszervezeti bizottságokon keresztül. Úgy értesültünk, rendkívül nagy az érdeklődés, minden igényt nem is tudunk kielégíteni!

— Külföldieket várnak-e idén a Balatonra?

— Igen. A csereüdültetés keretében 60 fős zwickaui bányász-delegációt várunk. Igyekezünk számukra megfelelő programot is biztosítani. De nem lesz kihasználatlan az üdülő most, szezon elején sem. A gyermeküdülőbe június 8—11-ig szakszervezeti titkárokat várunk, akiknek be kívánjuk mutatni az újjáalakított alsóbélatelepi üdülönket.

látjuk el őket. Mi startra készen állunk! — mondja a gondnok.

16 óra: A mólón találkoztunk Farkas Lászlóval, a kecskeméti, és Kabács Bélával, a pécs-szekezárdi TŰZÉP vállalatok igazgatóival.

— Garamvölgyi igazgató elvtárs hívott meg bennünket az üdülő megtekintésére. Rendkívülien tetszik. Örülünk, hogy bepillanthattunk a bányászok életébe így is. A mi kapcsolatunk a mecseki bányászokkal nem újkeletű!

— mondja Farkas László igazgató: — Korábban is kereskedelmi kapcsolatban álltunk, most is folytatunk tárgyalásokat. Június 20-án írjuk alá a legújabb megállapodásainkat, annyit elárulhatok, hogy az Önök által készített központi kiskazánokból 250 darabot megvásárolunk és nagyobb mennyiségű brikett és iszapszén átvételéről is tárgyalunk...

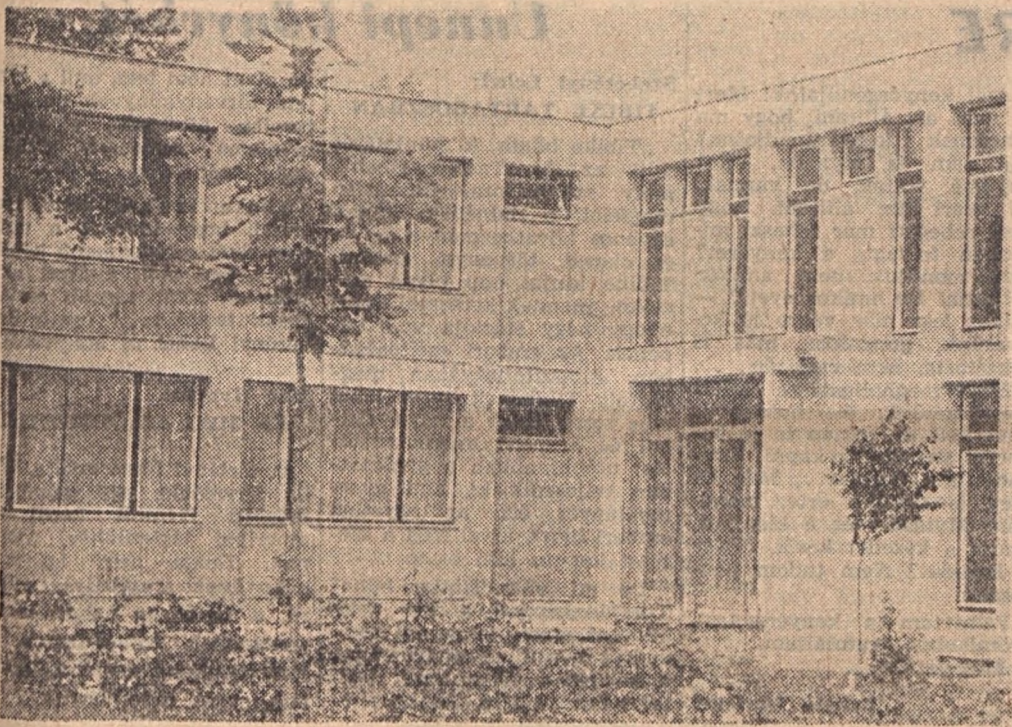
19 óra: Ünnepi díszbe öltözött az üdülő nagyterme, itt

Az újonnan épült pavilon egyik szobájának berendezése.

szovjet delegáció vezetője, így nyilatkozott a tanácskozási színhelyéről, Alsó-Bélatelepről.

— Rendkívül jólesett az a figyelmesség, amit a tanácskozás egész ideje alatt tanúsítottak irántunk a vendéglá-

A karbantartó üzem dolgozó a már meglévő mellé még kétszintes épülettömböt emeltek, így lényegesen megnőtt az egy turnusban fogadható családok száma.

Makk Aladár személyében új gondnoka van a telepnek, aki Szigetvárról érkezett:

— Nagy-nagy szeretettel várjuk az üdülő bányász családot. Mindent megteszünk erőnkhöz, képességünkhöz mérten, hogy jól érezzék magukat az itt töltött napok alatt. Senkivel nem tesszünk kivételezést, de a legmesszebbmennyire gondoskodással

kerül sorra a KGST Szénbányászati Allandó Bizottsága egészségügyi és munkavédelmi kérdésekkel foglalkozó Tudományos Műszaki Tanácsának záró rendezvényére, a jegyzőkönyvek aláírására. A tanácskozás résztvevőinek, a Mecseki Szénbányák jelenlévő képviselőinek ezután Garamvölgyi János igazgató búcsúfogadást adott. Vladimír Vilcsickij, a KGST tanácskozáson résztvevő

tők, ezzel is aláhúzva munkánk fontosságát. Mondhatom, nehezeznék esik elhagyni az Önök szép üdülőjét, a Balatont, amelynek varázsa sokáig emlékezetes lesz valamennyiünk számára.

Balaton-parti üdülönk megkezdte 1969. évi szezonját...

Csóka Magda

Fotó: Császár Zoltán

A fonyódi Magyar Tenger Tsz vezetői Stier József társaságában megtekintik a munkálatait.

Szakülés

a Földtani Társulatban

A Magyarhoni Földtani Társulat Dél-dunántúli Területi Szakosztálya 1969. június 12-én (csütörtökön) délelőtt 10 órakor tartja június havi szakülését Nagykanizsán, a Dél-dunántúli Köolajfűrészi Üzem Központjában (Szabadság tér 22. sz.).

Program: 10—13 óráig: Szakülés. Előadó: Németh Gusztáv: „A négy év óta folyamatban lévő dunántúli mélyszint kutatás legfontosabb rétegtani és köolaj földtani eredményei.” Markó László: „A mélyfúrás geofizikai értelmezés szerepe a földtani megismerésben”. dr. Pólai György: „A mecseki feketekőszén-medence geotermikus viszonyai.” Az ebéd és a vita után körülbelül 15 órakor kirándulás Zalakarosra. Jelentkezni lehet Barabás Andor, Kovács Endre és dr. Németh Varga Zoltánnál.

Horgásztanya a Pécsi tónál

A megszámlálhatlan sok kanyar után, ahogy szemünkbe villant a Pécsi tó vizükre, önkéntelenül is fellelegeztünk. A fülünknek szokatlan csend, szemünket elkápráztató víz vibrálása, tüdőnket feszítő tiszta levegő, valósággal elbűvölt bennünket. Szemben velünk a túlsó parton mint óriási ékszer betonfoglatban csillogó drágakövei, vakítottak a kész horgásztanya napfényt visszaverő ablakai. A modern, szimmetrikus épület, szinte uralkodik a tájon. Ottjártamkor az utolsó simításokat végezték rajta a kőművesek, asztalosok és festők.

Vidám sürgés-forgást találunk, mikor odaértünk. Szükség is volt rá, mivel a műszaki átadás határideje ugyancsak közel volt.

— Igen, június harmadikán lesz a műszaki átadása az épületnek — mondta Kiefer Pál művezető. Ezért van az, hogy szinte minden szakmából található most itt munkás, kőművesektől a takarítóig.

Friss beton és mészszag fogadott bennünket, ahogy beléptünk a földszinti előtérbe. A tőföldi oldal, padlózattól a mennyezetig üveg, míg a másik oldalon nyílnak a mellékhelyiségek ajtóit és ott található az emeletre vezető csigalépcső is. A felső folyosóra nyílnak a szobák, szám szerint tizennégy kétszemes, modern bútorttal berendezve. A legtöbbjük már kész, csak a takarítás van hátra. Néhányban azonban még a padlózatot készítik. A szobák berendezése szép, világos, modern bútor, ötletes megoldással, alkalmazkodva a szűk helyhez. Két személynek azonban így is nagyon kényelmes. A két heverő egymás fölé nyúlik és mindegyikhez tartozik két-két ágyneműtartó fiók. Található még egy asztal és szék, valamint egy fogasfal. A szép bútorok és azok összeszerelése a többi famunkával együtt az Építési Üzem asztalosait dicséri. Balogh József, Bíró Jenő, Harka József, Hügl Nándor, Kiss Zoltán és Polgár Lajos asztalosok valóban szép munkát végeztek.

A felső folyosóról csodálatos kilátás nyílik a tóra. Majdnem belátni az egész tavat, csupán a kiflialakú vízfelület legtávolabbi csücskét rejti maga mögé egy baloldalon benyúló földnyelv. Körben a parton, szinte gombamódra nőnek ki a földből a horgásztanyák, nyaralók és vikendházak. A közvetlen szomszédságban készül a városi tanács pihenője, odébb a Mecseki Ércbányászati Vállalat horgásztanyája épül. A túlsó parton útépitő gépek szorgoskodnak, épül a tavat körülölelő autópályát. Bár áll már a strand-szigeten a nádból készült büfékúnyhó, környékén azonban még csend honol.

Közben érkezett a reggeli ideje és a szabadtéren megépített tűzhelyek felől, gyomormedveket termelő sültzsalonna illatot sodor felénk a szellő. Mikor leérvünk, már az előtérben álló asztal körül ülnek és falatoznak a munkások.

— Korán keltünk, dolgoztunk is már, megeheztünk — mondják a festők, akik még színesebbé, kellemesebbé varázsolják ezt a szép épületet. — Öröm itt dolgozni, napfény, tiszta levegő, amit mi különösen tudunk értékelni, mivel a festékeknek bizony nem valami kellemes a szaguk. Kár, hogy már nem tart sokáig. Török János, Hanzer Zoltán, Lisztes Ferenc és Molnár István festők azonban mindent elkövetnek, hogy a jó munkahely közelgő elhagyása ellenére is minél gyorsabban elkészüljenek.

Az épület előtti térség is egyre simább lesz. Itt-ott már virágágyak körvonalait fedezi fel a kutató szem. Készen várja a fürdőzőket a strand. Betonozott partszegély, bolyákkal jelölt kavicsosított tőföld és megfelelő hőmérsékletű víz — utóbbit már a forrón tüző Nap biztosítja — várja az úsznivalókat. Óriási napozó teknőskökhöz hasonlítanak a karókhöz kötött ringó csónakok, csalogatva a parton állókat, evezésre és horgászásra. Különösen csábító a lehetőség, mivel az egyre fokozódó melegben csak a szemben levő parton álló halór kalyibában lehet hűsítő kapni. Ez a tény bizony nem a legszívderítőbb hír azoknak, akik szabadidejüket a közeljövőben itt szeretnék eltölteni. Elelmet és italt, ugyanis csak a felső tó mellett büfében és bent a

faluban levő boltban lehet beszerezni. Talán majd az egyre növekvő forgalom, más belátásra bírja a vendéglátó ipart, és hamarosan hozzákezdnek egy megfelelő vendéglátó komplexum felépítéséhez.

Főnt az épületnél újra elindult a munka. Egyre fényesebben ragyognak az ablakok, amint az asszonyok tisztogató keze nyomán megszabadul, habarcs és festéktakarójától az üveg. Még néhány nap és összepakolják szerszámaikat a munkások és Samu József szocialista kőműves brigádja új munkahelyre költözik. Baron József, Molnár Lajos, Rel György kőművesek és hozzájuk tartozó Csoma Olga, Czákó Dezsőné, Kiszely Szabolcsné és Sós Lajosné brigádtagok többé nem ülnek korán reggel — fél hatkor — gépkocsira, hogy ide jöjjenek.

— Mikor elkezdtek a munkát, még nagyon hideg volt, nagyon sokszor esett az eső. Most már jobb munkahelyet el sem tudunk képzelni. De azért mégis örülünk, hogy mire eljött a jó idő, befejezzük a munkát. Akik itt fognak pihenni, minden bizonnyal jól fogják magukat érezni. Ez volt a véleményük az építőknél. A magam részéről még annyit mondhatok, hogy a horgászok sem fognak panaszkodni, ugyanis rengeteg hal van a tóban, na, persze, ahhoz hogy kifogják, kell egy kis ügyesség és egy kis szerencse is, ezeket a feltételeket pedig a legjobban megépített horgásztanya sem biztosíthatja.

*

Utóirat: A horgásztanya műszaki átadása június 3-án megtörtént.

Kapu László

Újtípusú kemence

(Moszkva. APN.) Szovjet feltalálók egy csoportja, Pjotr Tyevisz vezetésével, új típusú, aerodinamikus előmelegítő kemencét szerkesztett, amely elektromos áram, vagy bármiféle fűtőanyag felhasználása nélkül is képes hőfejleszténi.

E kemence alkalmas arra, hogy vele alumíniumötvözeteket hevítsenek fel az edzéshez szükséges hőfokra, nagyszilárd ságu szerkezeti elemeket melegítsenek fel hegesztés előtt, biztosítják a gumi és üveg egyenletes melegítését és elvégezzék az autódugattyúk megmunkálását. Miből nyerik az ehhez szükséges magas hőfokot?

Megállapították, hogy egy zárt rendszerben működő közönséges ventillátor a meghajtására felhasznált teljes

mechanikai energiát hőenergiává alakítja át. Minél több energiát használ fel a ventillátor, annál magasabb a zárt rendszer belsejében uralkodó hőmérséklet. A PAP-3 típusú kemencéhez nincs szükség elektromos berendezésre, tüzelőterre, kürtőre, s az ilymódon végzett előmelegítés nem jár füsttel és kórral. Az új eljárás segítségével kétszer olyan gyorsan elvégezhető a fémek előmelegítése, mint a legmodernebb elektromos kemencékben.

Angliából, Franciaországból, Olaszországból és Belgiumból máris szabadalomigényt jelentettek be az új berendezéssel kapcsolatban. Tizenegy külföldi ország pedig hivatalosan is elismerte, hogy e találmány elsőbbségi joga a Szovjetuniót illeti meg.

Zsürizik a Zwickauba menő alkotásokat

Mint arról már hírt adtunk, Zwickauba, a német bányásznapon kiállítását nyitnak a Bányász Képzőművészeti Körök tagjainak munkáiból. Az alkotások kiválogatására a múlt héten került sor, amikor a Népművelési Intézet zsürije tekintette meg a hatalmas anyagot. A képen: munkában a zsüri.

(Fotó: Császár Zoltán)

Nagy sikere volt Pécsbányán a Gyöngyvirág hercegnőnek

Telt ház fogadta a premiert. Kétszáz ember vastapsal jutalmazta a pécsbányai Gyermekszínház első bemutatkozását.

A kétórás mesejáték 16 szereplőnek nyújtott érdekes, izgalmas lehetőséget. A helyi iskola tanulóiból három hónapja alakult Gyermekszínház új színfoltja a népművelési, szakköri munkának.

Vezetője Kimpf László, aki a vers, a költészet szerelmese. Szabadidejéi e műfajnak áldozza. Elismerés illeti nagyszerű mesejátékát, a bemutatott háromfelvonásos zenés „Gyöngyvirág hercegnőt”.

Ő írta és egyben rendezte is. A zene pedig, amit Müller Gyula KISZ-titkár szerzett nagyszerűen egészítette ki a darabot.

A közönség élvezettel adta át magát Meseországban a feszült figyelemmel izgult Gyöngyvirág hercegnő sorsáért. Maga a mese érthető, fordulatos és követhető volt. E megállapítást a kitűnő szereplőgárda csak megerősíti. Elsősorban meg kell említenünk a hercegnőt alakító Szerdahelyi Erzsébet játékát. Átélt és kedves volt. Ugyanígy jól oldotta meg feladatát Pálfi

Zsuzsa is a boszorkány szerepében. Alakításakor többször hangzott fel a vastaps. A kacagást és humort Androczi György biztosította, az udvari bolond szerepében.

De valamennyi szereplő dicséretet érdemel, lelkes, odaadó munkájáért. Egy-egy szereplőnek a rengeteg hosszú szöveg komoly feladatot jelentett. Még a felnőttszínészeknek is sok esetben gondot okoz.

A bemutatkozás jól sikerült. De dicséret illeti a Zalka Máté Művelődési Ház vezetőit is, akik lehetőséget, alkalmat és támogatást adtak a Gyermekszínház kibontakozásának. (A Művelődési Ház munkáit ők az irodalmi szakkör keretében.) Az első előadást több vidéki és városi fellépés követi. További sikereket kívánunk a fiatal tehetségeknek.

MINT AZ ANYÁM KENYERE

Azonnal le kell írnom, frissen, melegében. Amíg pirosbarnán mosolyog rám. Amíg áldott íze és illata átjárja testemet, lelkemet. Nehogy holnapra újra keletlen sületlenre, isten ments, szalonnássá váljon.

Munkából jövet a kezében hozta a férjem, mert nem fért a táskájába. Ugy kiteljesedett ma mint egy várandós asszony. A kezében hozta, magasra emelve olyan diadalmasan nyújtotta át, mintha ő sütötte volna. Pedig dehogyan! Ugyanaz a kenyérgyár, mely már évek óta, és ma is ott áll a Bereg utca sarkán.

Ma meglepett bennünket és olyan kerek gömbölyded két-két cipőt sütött, melyre pontosan ráillik: „Mint az anyám kenyere”. „Lágy kenyér” meg ez az a megítélt jelző is „Kenyer-kereset”. Melyről az édesanya kenyérszító keze jut az ember eszébe.

Valószínű ilyesmi motoszkálhatott a fejemben, mert magamhoz öleltem a kis cipőt és önkénytelenül megcsókoltam.

Amikor vacsorához terítetem, elővettem a kis cipőt. Jobbról és balról is megforgattam. Szokatlan volt, hiszen eddig hosszúkás volt a kenyér. Hogy is szegjem meg? Hogy is szokta anyám? — villant a messzi éveken át a gondolatom. — Igen — így metszette le a pillét.

Láttam őt, amint ott áll az asztal sarkánál fakó kék szoknyájában. Láttam inas karját, munkától cserzett kezében a kés, mellyel keresztet ír a kenyér aljára. Most is látom átszellemült arcát, szája mozdulását, amint valami fohászfélét rebeg. Csodálkoztam is nagyon, mert egy évben csak egyszer ment misére. Akkor is azért imádkozott, hogy jöjjön el az idő, amikor minden embernek kenyere, ruhája és meleg szobája legyen. Biztosan tudom, mert a nehezen összehozott karácsonyi vacsoránál is mindig azt sóhajtozta: „Mindenkinek.” Mert úgy emlékszem rá, olyan volt ő, aki sohasem csak önmagáért, sem magunkért, a családért, hanem az

egész világért, minden emberért aggódott.

Akkor csak sejtettem, de még nem értettem meg miért rebegett fohászt anyám minden kenyérszélésnél. Sok évekkel ezelőtt eltelnie mire megfejtettem, ami gyermekkoromban rejtély volt. A kenyér tisztelete. A mindennapi, melyért olyan sokat fáradozott a földéken, szent volt előtte. Melyért annyi izzadság csorgott végig arcán és szikár testén, mely szüntelenül hajladozott mint a gyenge ág, melyet sohasem hagy nyugodni a szél. — De sokat is kell dolgozni a mindennapi kenyérért — szokta mondogatni esténként, miközben tarló-tépte égo lábait mosogatta. Nem is hagyott veszendőbe egy szem búzát, sem egy csipet lisztet. Most már tudom, miért fohászott és sóhajtozott anyám minden kenyérszélésnél, mert attól rettegett, holnapra jut-e még. Kitar-e újig a gabona. Ezért leste naponta a gabona szárbaszökkenését.

Egy jól sikerült kis cipő és

a mai kenyérgondjaink! Mert ki meri azt állítani, hogy ma nincsenek kenyérgondjaink? Ha nem is olyanok, mint anyámé voltak, de vannak. Ki meri azt állítani, hogy nem rebegett már fohászt miközben felvágta a kenyeret? Hát mondjuk nem amikor felvágta! De amikor evett? — Mikor lesz már végre jó kenyérünk, gondolom, más is sóhajtozta, nem csak én... Ma meghallgatásra talált kenyérgyártó. De holnap is enni kell és holnap is jó kenyeret szeretnénk kapni. Elragadtattam magam... Még ha meg is szólna érte, mondván: Mutasd meg a kisujjad, máris a kezdetet kérik. (Vagy a karodat? Nem tudom pontosan.)

Felhívtam a kenyérgyárat, örömmel gratuláltam. Megígérték...

Fekete Istvánné

Ünnepi könyvhét

Szeberényi Lehel: TIBIKE TARTAROSZBAN

„Tibike bűnös, ki büntetését tölti az ő „Tartaroszában”, mely szülővárosa. Büntetése megfelel a bűnének, annak egyenes következménye az ok és okozat törvényei szerint. Tibike kínjai épp olyan stációkon mennek keresztül, mint ahogy négy stációja volt bűnének. Az emberi méltóságában, kitaszítottágában megcsúfolt Tibikének nem lehet más sorsa, mint a teljes fizikai és erkölcsi megsemmisülés: utóbbi abban a gyalázatban teljesedik ki, ami gyermeklányát éri, az egyetlen emberi lényt, kívül még a szeretet kapcsa köti össze.

De mi volt Tibike bűne? Tulajdonképpen a kor tette bűnössé, amely tengernyi szenvedést hozott az emberiségre, a náciizmus véres kezét terítette Európa fölé. Tibike sem-

mi olyat nem tesz, ami a büntető törvénykönyvek paragrafusaiba ütköznek, s amiért hivatalos bíróságok ítéletet szabhatnak rá.

Tibike konkrét tette csak annyi, hogy kivonja a maga személyét mindennemű kötöttség nyúga alól, mellyel akár szülkebb, akár tágabb családjának tartozik...” így ír Szeberényi Lehel új könyvéről.

Mac Hyman: EN MEG AZ ÖRMESTER

A történet főszereplője, Willie Stockdale, egy istenhátmögötti farmról kerül az amerikai légierőkhöz, újoncnak. Dolga nem ígérkezik könnyűnek: a szabályzat szigorú, a tananyag nehéz, a parancsnokok kíméletlenek. A jámbor újonc esetében azonban megáll tudományuk.

Olvasóink írják

Tortúra, nyaralás előtt

„Könnyebb egy tevének átmenni a túfokán, mint a gazdag embernek bejutni az istenek országába.” A krisztusi idézet talán nem a legpontosabb — de majd valamelyik tisztelőnk atyánk helyesbíti — azonban a következő esetre pontosan ráillik.

Az történet ugyanis, hogy eltűnt szocialista társadalmunk által adott lehetőséggel és vállalatunk bélatelepi gyermeküdülőjébe fiúnk és leányunk részére az első turnusra beutalót érdemeltünk ki. Ezzel a túfokán átjutottunk.

A szabályzat szerint a gyermekeket az üdülés megkezdése előtt 2 héttel először, és 1 nappal előtte másodszor orvosi vizsgálatra kell vinni.

Ennek rendje és módja szerint elmentünk a kökönyösi Petőfi téri gyermekorvosi rendelőhöz. Az ajtón tábla fogad bennünket:

„Május 26-tól rendelés a Kossuth Lajos utcai rendelőintézetben 10 órától 13 óráig.”

Rövid tanácskozás, majd döntés: a gyerekeket 27-én elkérjük az iskolából 11 órakor. Egyikünk szabadságot vesz ki, hogy elmenjenek a rendelőintézetbe, ahol a helyettesítés történik.

A rendelési időben másnap megjelenik a két boldog beutalt és az egyik a megjelölt helyen. Öröm az elején, mert nincs páciens egy sem. Nyílik az ajtó, megjelenik a csinos asszisztensnő. Az apa elmondja, hogy mi járásban van. Kétkedés, fejcsóválás.

— Úgy tudom, hogy mi ezzel a dologgal nem foglalkozunk, de megkérdem a doktornőt, — így az asszisztensnő — és eltűnik az ajtó mögött.

Kisvártatva visszatér a válasszal: igen, talán az iskolaorvos, vagy a körzeti orvos, de a vizsgálatnál és a beutaló aláírásával mi nem foglalkozunk.

Nem nagy örömmel, de tudomásul vettük a döntést. Na, srácok, irány Kökönyös, a körzeti orvos, talán több szerencsénk lesz. Té-

vedtünk. Az eredmény ugyanaz, azzal a különbséggel, hogy itt már biztatást is kaptunk olyan formában, hogy ha máshol nem tudjuk elintézni, akkor menjünk vissza és majd megcsinálja a kért „műtétet”, mert hiszen igen komplikált esettel állunk szemben, ami több éves előkészítő munkát és igen nagy apparátus megmozgatását jelent. Nem kívánhatjuk egy gyermekorvostól, vagy a körzeti orvostól, hogy vegye a kanalat és mondja a gyerekeknek: fiam, nyisd ki a szád, mondjad, hogy „Á”. Na, most vefközz le derékig, sóhajtsál, na rendben van. Ehhez persze elő kellene venni azt az igen komplikált műszert, amelynek két végét a fülébe dugja a kedves doktor és amásik végét a gyermek testéhez teszi.

A papír aláírásáról és lepecsételéséről ne is beszéljünk. Hogyan is kívánhatnánk ily nagy megerhelést jelentő kérdés teljesítését!

Na, de nem kell a reményt feladni, van még lehetőség, ott van még az iskolaorvos. Érdeklődés az iskolában. A tanárok nem tudják ki az iskolaorvos, mert hol egyik, hol a másik jár oda. Azt sem tudják, hogy mikor jön az iskolába. Ez a remény is szertefoszlott.

Mi marad meg? Talán az, hogy elmegyünk valamelyik orvoshoz a fentiek közül privát rendelésre? Megfizetjük a vizitet és mehetnek a gyerekek a Balatonra?

Megtehetjük, hiszen a történetek azt bizonyítják, hogy gazdagok vagyunk, azért juttunk be nehezen az isten országába. Vagy mégis lenne más megoldás? Amennyiben valaki tudna jobbat, kérjük értesítsen bennünket, mert úgy gondoljuk, hogy nemcsak az a két gyereket érinti, hiszen a nyár folyamán többszáz gyerek üdülhet hazánkban.

Balogh Ferenc

Komló, Ságvári u. 10. sz.

Tatai Károly

Komló, Gorkij u. 8.

és gyermekük: Feri és Zsuzsi

Szeretni nem elég

Mi a szeretet?

Mindenki érzi, mindenki tudja és mégis milyen nehéz pontosan szavakba foglalni. Értelmező szótárunk úgy határozza meg, hogy ragaszkodásban, gyöngédségben, mások javának őszinte kívánásában megnyilvánuló, természetes kapcsolattól fakadó érzés.

Igaz ez? Igen, de kiegészítéssel. Ha például a szülő szeretetre vonatkoztatjuk, azonnal kiderül, hogy a fenti meghatározás alapján szeretni nem elég. Kevés, ha csupán kívánjuk gyermekeink javát. Többre van szükségünk. Okosan kell szeretni őket, hogy ne csak esztelenkedjünk, de valóban az érdeklükben esztelenkedjünk.

De sokszor támad bennünk a tehetetlenség kínzó érzése, amikor egy szenvedő, síró csecsemő akarunk segíteni! Milyen jó lenne ismerni érzelmeink, meg tudni kívánásait! Kedvben járni, de sokszor nem tudjuk, hogy mit is tegyünk. Ha visszagondolunk gyermekkorunkra, minél régebbi eseményeket próbálunk felidézni, annál halványabbakká, annál bizonytalanabbakká válnak emlékeink és az élet első éveire már semmi sem marad. Pedig de jó lenne tudni, hogy akkor milyenek láttuk a világot, milyen igényeink voltak, mire volt szükségünk, mire szeretnünk volna esztelenkedésben megnyilvánuló választ kapni.

Az el sem mondott gyermeki kérdésekre nem lehet őszintősen kitalálni a feleletet. Meg kell tanulnunk azt, hogyan szerethetjük okosan gyermekeinket.

Az élet sirással kezdődik, jelezve, hogy véget ért az újszülött életében az a szakasz, amikor meg minden igényéről „automatikusan” gondoskodtak. A magzati élet gondtalansága után most már az élet változó körülményeivel kell felvennie a küzdelmet.

A születés utáni első sirással a csecsemő azonban nem az elégedetlenségét fejezi ki, hanem ezek az első nagyobb lélegzetvétel, annál gyorsabban telik meg levegővel a működésbe lépő tüdőt. A síráskor erősen kitágul a tüdő, ezért fontos, hogy az újszülött élete kezdetén minél hamarabb felsírojon.

Az újszülött a maga erejéből képtelen volna életét fenntartani. Erzekény szervezetét erősen igénybe veszi az időjárás változása, s táplálkozását sem tudja önmaga biztosítani. Az első hónapokban megfelelő segítséget nélkül tragikus irányba fordulna az élete.

Vérkeringése, légzése fokozatosan tökéletesedik. Szinte szemlátomást változik mozgása és hosszasan sorolhatnánk a kialakuló, rendeződő életfolyamatokat, melyek eleinte több, majd később mind kevesebb segítséget igényelnek.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 24. SZÁM

ARA: 40 FILLÉR

1969. JÚNIUS 17.

A Szocialista üzem címért Újhegyen

Az újhegyi üzem párt-, KISZ-, szakszervezeti titkárai az üzem vezetője és növekedése az üzem dolgozóival egyetértésben, azzal a kéréssel fordult a Mecseki Szénbányák igazgatóságához, párt-, és szakszervezeti bizottságához, hogy a Szocialista üzem cím elnyeréséért tett felajánlásait fogadják el, és támogassa kollektívájukat célkitűzésük elérésében. A versenyszerezést a vállalat vezetői és tömegszervezetei elfogadták, így az üzem hozzájárulhatott a munkaverseny-szerződés megvalósításához.

A verseny időtartamát 1969. január 1-től 1969. december 31-ig, tehát egy évben határozták meg. A Mecseki Szénbányák Újhegyi Üzemének valamennyi dolgozója — a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50-ik, Lenin születésének 100-ik és hazánk felszabadulásának 25-ik évfordulója tiszteletére — az üzem előtt álló feladatok sikeres és maradéktalan teljesítése érdekében a vállalat igazgatóságának az alábbi versenyszerezést tette.

A verseny célját a következőkben határozta meg: Az üzemhez tartozó: szénelőkészítő, főműhely, üzemvasút, pályafenntartás, MEO, valamint az újhegyi és komlói garázs üzemrészek „szocialista üzemrész” cím elnyerése és ezzel a Szocialista üzem cím elnyerése.

A gazdasági és műszaki feladatok végrehajtása terén a következő vállalatok születnek:

1. Amennyiben Pécsbánya, Szabolcs, Vasas bányásztelepek 1969. évi termelési tervüket teljesítik, úgy vállalják, hogy a szénelőkészítő üzembe érkezett teljes mennyiségű szén maradéktalanul előkészül, ezen felül amennyiben Komló a diószent leszállítja, azt is maradéktalanul előkészítik.

A tavi iszap kitermelésénél vállalják, hogy az igényeket mennyiségi vonatkozásban kielégítik, a minőségi követelményeket pedig szigorúan betartják.

2. Árbevételi tervüket teljesítik, amennyiben az előírt hamutartalmú aknaszenet kapják a bányásztelepektől és a szénfajták mennyiségét megoszlása a terv szerint alakul.

3. Önköltségükben, a fajlagos önköltségi tervüket nem lépik túl.

4. Áramfelhasználás terén a tervezett 15 504 MWO-t nem lépik túl, amit azzal kívánnak elérni, hogy a gépek üresjáratát a minimálisra csökkentsék.

A dolgozók politikai és szakmai továbbképzésével, a szocialista gondolkodásmód terjesztését kívánják elérni. Az üzem dolgozóinak politikai és szakmai továbbképzésére vonatkozó vállalásai a következők:

Vállalják, hogy az üzemben a következő politikai oktatást szervezik és működtetik: marxista-leninista esti középiskola 22 fővel, gazdaságpolitikai szeminárium ipari tagozat 18 fővel, közgazdasági alapismeretek tanfolyam 190 fővel, előadásos propaganda (munkahelyi oktatás) 300 fővel, KISZ politikai vitakör 36 fővel, a szakszervezet szervezésében — időszakos kérdések 90 fővel. A felsorolt 6 ágbán 26 tanfolyam keretében 656 dolgozó politikai továbbképzését biztosítják.

A szakmai továbbképzés céljából a következő tanfolyamok beindítását tervezték:

Az iszapvíztelenítő üzemben az izotóp berendezést kezelők részére, sugárvédelmi tanfolyamot 4 fővel, gázpalackok raktározási és szállítási tanfolyamára 2 főt, balesetelhárítási tanfolyam 180 fő részére, gépkocsis karbantartó és KRESZ-tanfolyam 120 fővel, vasúti továbbképző tanfolyam 30 fővel, villamosgépkezelői alapismereti tanfolyam, villamosgépkezelői tanfolyam 30 fővel, valamint egy 15 fős VII-ik és egy 15 fős VIII-ik általános iskolai osztály megszervezését.

Ez tehát 396 főt jelent. A szocialista tudatformálás eredményeinek a munkafegyelm terén is meg kell nyilvánulnia. Ezért vállalták, hogy az előző évi 0,1 százalékos igazolatlan műszakmúlást 0,05 százalékra csökkentik.

A dolgozók politikai és szakmai nevelése mellett komoly gondot fordítanak, elsősorban a szocialista brigádok kulturális vállalások teljesítésének biztosítására.

Vetélkedőt szerveznek a „Ki tud többet üzemünkről”, melyen valamennyi szocialista brigád képviselteti magát egy-egy csapatként. Csapatonként három fővel. Iró-olvasó találkozókat szerveznek, melyre meghívják Kende Sándor író és Pákolitz István költőt. TIT-előadók két tudományos előadást rendeznek, a dolgozókat érdeklő témakörökből. Felkérték az üzemorvost, hogy tartson orvosi előadást egy alkalommal az alkohol és nikotin káros hatásáról, egy

másik alkalommal a helyes táplálkozásról. Mindkét előadást filmvetítéssel kívánják színesebbé, szemléltetőbbé tenni.

A sport terén, a szocialista brigádok vezetésével üzem-i kispályás labdarúgó bajnokságot szerveznek, a későbbiek folyamán pedig sor kerül egy tollaslabda-bajnokságra is. Társadalmi munkában röplabdapályát kívánnak készíteni, elkészülése után pedig beindítják az üzem-i röplabda-bajnokságot. Két természetjáró kirándulást terveznek: Pécsvárad—Márvár és Orfű—Pécsi tó útvonalakon.

Szocialista brigádokkal és a KISZ-szel mohácsi és balatoni kirándulást szerveznek, egy másik alkalommal Harkányt látogatják meg. Szerepel még tervükben a beremendi Cementmű üzemlátogatása is.

A szocialista gondolkodásmód egyik fokmérője a közönségi iránti felelősségérzet, a kulturált munkahely és egyéb üzem-i terület tisztántartása, szépítése. A felsoroltaknak megfelelően megtaláljuk a vállalások között az ide vonatkozó felajánlásokat.

Vállalják, hogy az üzem mártírjainak emlékműve köré ültetett 50. darab rózsát gondozó „Bánki Donát” brigádnak minden segítségét megadják. A májusi „Tisztasági hónap” keretében az üzem egész területén nagytakarítást, hulladékvas gyűjtést rendeztek a KISZ-fiatalok, 1500 társadalmi munkáórát ajánlottak fel a tanács, a sportlétesítmények és az MHSZ új lópálya munkálataihoz.

Kapu László

Két és fél millió forint a Mecseki Tanbánya korszerűsítésére

Zoboki Béla, a Mecseki Tanbánya vezetője örömmel üdvözlölte, hogy a nagyarányú kampány eredményeként száz fiatal jelentkezik vajúrtanulónak.

— Az orvosi vizsga természetesen még hátra van — mondotta — de a tapasztalatok szerint ilyen létszámból nyolcvan-kilencven megfelel. Ez is nagyon szép eredmény. Kell a munkásoknak, kell a fiatal munkáerő. Vállalatunk nagyon nagy anyagi áldozatokat

hozott az utóbbi időben a vajúrtképzést illetően, s ennek a befektetésnek az első haszna ez a száz jelentkező.

— Történt változás a tanbánya életében is? — Hogyne. Csaknem két és fél millió forintot fordítottunk a külszíni létesítmények korszerűsítésére és a földalatti munkahelyek jobbá tételére. Modern feketefehér fürdőnk van, új étkezdénk, most cseréltük ki a fejlámpákat

A Mecseki Szénbányák Egyesített Fúvószenekara második lett a siklósi várifestiválon

Immár hatodszor rendezték meg június 9-én a siklósi várifestivált. Az időjárás sajnos nem kedvezett a rendezvényeknek, úgy szólva egész nap esett az eső. Ennek ellenére — két szám kivételével — a rendező szervek tartották az előre megállapított „menetrendet”.

Zuhogó esőben került sor délelőtt 9 órakor Tánicsics Mihály szobrának leleplezésére. Kerényi Jenő Kossuth-díjas szobrászművész alkotása előtt Takács Gyula, a Megyei Tanács vb-elnökhelyettese emlékeztet avatóbeszédében Tánicsics Mihályra. A szobor leleplezése után a járási művelődési központ vegyeskara — Dede Ilona vezényletével — és a Mecseki Szénbányák egyesített fúvószenekara — Gorrieri Ferenc vezényletével — adott műsort.

A fúvószenekarok IV. országos találkozóját a váruddvarban rendezték meg 10 órai kezdettel. Ezzel egyidőben a várműzeum emeleti termében Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművész megnyitotta a siklósi képzőművészeti szimpóziumot. Délben a várkapornában Hacki Tamás és együttese adott nagysikerű műsort Farkas Gabi fellelével.

A polgári zenekarok hangversenyére, délután került sor, melyen az ország kilenc aranylantt kifutottát elért fúvószenekara közül hét vett részt. Itt lépett fel a Mecseki Szénbányák egyesített fúvószenekara is, Gorrieri Ferenc karnagy vezényletével. Együtt-

tesünk igen jól szerepelt, a zsűri a második helyet jutalmazta. Az első helyet jelentő siklósi vándororkestről a dősgyőri Vasas Bartók Béla Művelődési Központ együttese nyerte el, míg a salgótarjáni Bányász Központi Zenekar a harmadik helyet érdemelte ki. A tavalyi első helyezett dorogi Bányász Fúvószenekar ez alkalommal nem nyújtotta tudása legjavát és meg kellett elégednie az emléklappal.

Várnagy Ferenc, Baranya megye zenéi szakfelügyelője elmondotta, hogy a zenekarok között a fesztivál célkitűzését, vagyis egyaránt játszottak korábban írott modern műveket, de adtak ösbemutatót is. Egyre több zenekar kamarazenét szólaltat meg, mint a mi együttesünk is, s nemcsak kivonulások alkalmával játszható indulót.

A fesztiválon részt vett a Puskin Művelődési Ház úttörőzenekara is. A fiatalok délután Harkányba látogattak, ahol a Bányász-üdülőben adtak műsort — nagy sikerrel.

Gorrieri Ferenc és a felnőtt zenekar tagjai nagy örömmel vették fúdomásul a második helyezést. „Nem hiába dolgoztunk egész évben, megett az eredmény” mondták. Most újult erővel látnak munkához, hogy a jövő évi versenyen még jobb eredménnyel szerepeljenek.

Császár Zoltán

Új zöldség-gyümölcs pavilonok Komlón

Akik szombaton a hétfévi bevásárlásra indultak a komlói piacra, örömmel vették tudomásul, hogy két új, reprezentatív pavilonnal gazdagodott a város. Az egyik a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeté, a másik egy me-

zőgazdasági termelősövetkezeti társulása. Az utóbbi inkább szaküzletnek minősül. A városi tanács megkeresésére a Pannónia Társulás Önálló Közös Vállalkozás nyitott zöldség-gyümölcs boltot. Kiss István vezetésével az

építő-kollektíva igen jól vizsgázott.

Az ünnepélyes átadásra szombaton reggel került sor. Tul azon, hogy bőséges árúválasztékot kínáltak, az árak mérsékelt jellege is figyelmet érdemelt.

Ács Dezsőné boltvezető és rögtönzött segítői alig győzték a kiszolgálást. Erthető ez, hiszen a friss zöldség és gyümölcs kellemesen hatott. Bercs Péterné, a társulás főkönyvelője és Szentpáli József kereskedelmi üzemigvezető elmondta, hogy tíz termelősövetkezett 40 községének természet hozták a bányavárosba. A központ Nagyberkiben van és Homokszentgyörgy, Hetes, Toponár, Magyaratád, Gölle, Kisgyálán, Baté, Kurd, Atta községekből szállítják az árut — közvetlenül a földékről.

KISZ-titkárok továbbképzése Balatonszéplakon

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága június 5. és 11. között egyhetes továbbképző tanfolyamot szervezett a Nehézipari Minisztérium balatonszéplaki üdülőjében a bányaiiparhoz tartozó bizottságok és nagyüzemek KISZ-titkárai részére. A résztvevők napi hat óras foglalkozás keretében több előadást hallgattak meg.

Ribánszki Róbert, a KISZ KB titkára az ifjúság helyzetéről, a KISZ további feladatairól; Tamási István, az Egyesült Magyar Szénbányák elnöke a szénbányászat aktuális kérdéseiről és az iparág távlati elképzeléseiről; Dandó István, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének küldötte a szakszervezet és a KISZ együttműködésének szükségességéről és lehetőségeiről; Berecz János, a Külügyminisztérium pártbizottságának titkára időszerű nemzetközi kérdésekről tartott beszámoló.

A kötött foglalkozásokon kívül bőven jutott idő szórakozásra, pihenésre is. Egyöntetű volt a jelenlévők megállapítása, hogy az egyhetes tanfolyam nagyon sok értékes tudnivalóval bővítette az eddig megszerzett ismereteket.

Cs. Z.

A papír nélküli újság

Ma mintegy 500 rádió- és 126 televíziós adóállomás sugároz programot Szovjetunióban. Ezek összesen 2100 órát sugároznak naponta. Az adások 56 külföldi és 66 szovjet nép nyelvén hangzanak el.

Jelenleg több mint 80 millió rádió és 25 millió televíziós készüléket tartanak nyilván az országban. A televíziós adások hatósugarában 130 millió ember él.

Rohamosan fejlődik a mikrolánc-hálózat és a színes televíziózás.

A szovjet televízió tevékenyen bekapcsolódik az Inter-vízió és Eurovízió munkájába.

(APN)

ÚJ METRÓK

A SZOVJETUNIÓBAN

(APN) A Szovjetunióban jelenleg öt metrót működik: Moszkvában, Leningrádban, Kijevben, Tbilisziben és Bakuban. Naponta hatmillió, évente több mint kétmillió embert szállítanak.

Jelenleg két hatalmas városban (Harkovban és Taszkentben), amelyek lakossága meghaladta az egymilliót, folyik a földalatti vasút építése.

A legközelebbi években a két óriási Volga-parti városban, Gorkijban és Kujbisevben, is hozzáfognak a metrót építéséhez. Ilyen módon a Szovjetunióban, ahol 1935-ben indult el az első metró, az 1970-es években már 9 földalatti vasút lesz.

— császár —

Az NDK-ból érkezett szerelők az új fejlámpák használatát magyarázzák az egyik tanulóknak.

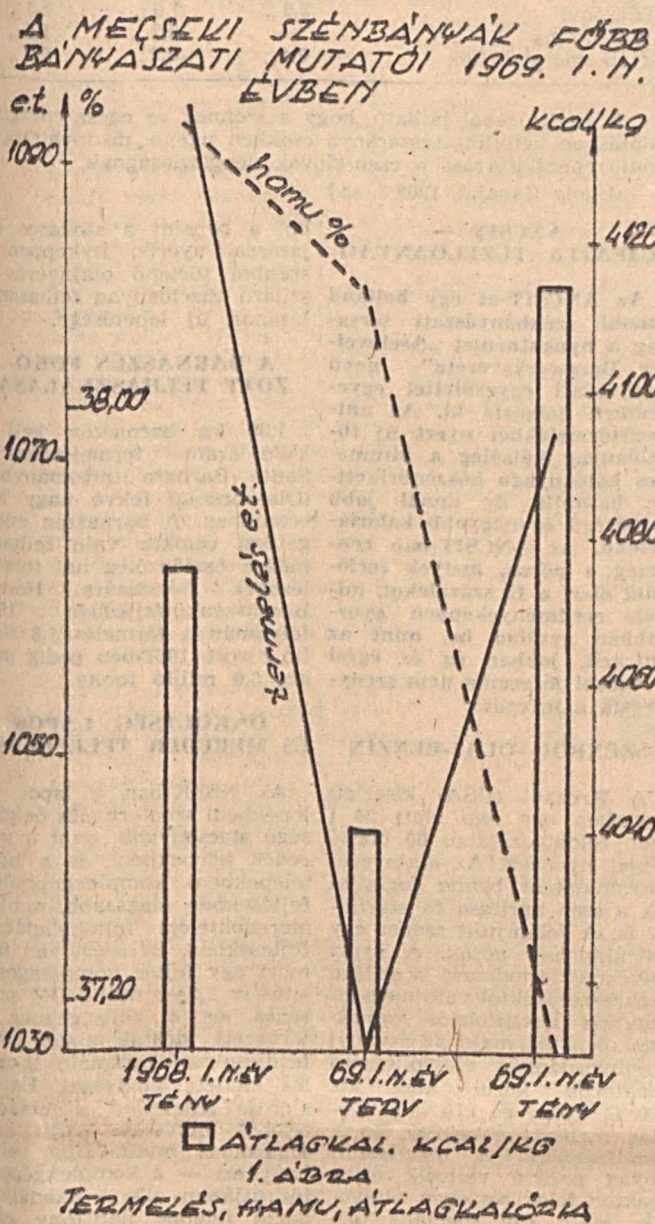
TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

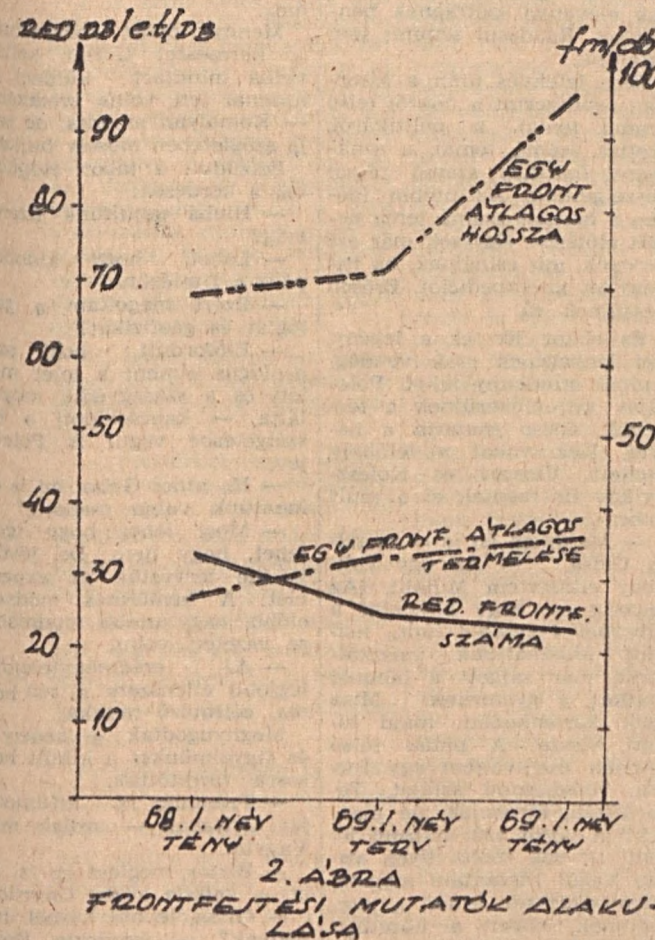
II. ÉVFOLYAM

6.

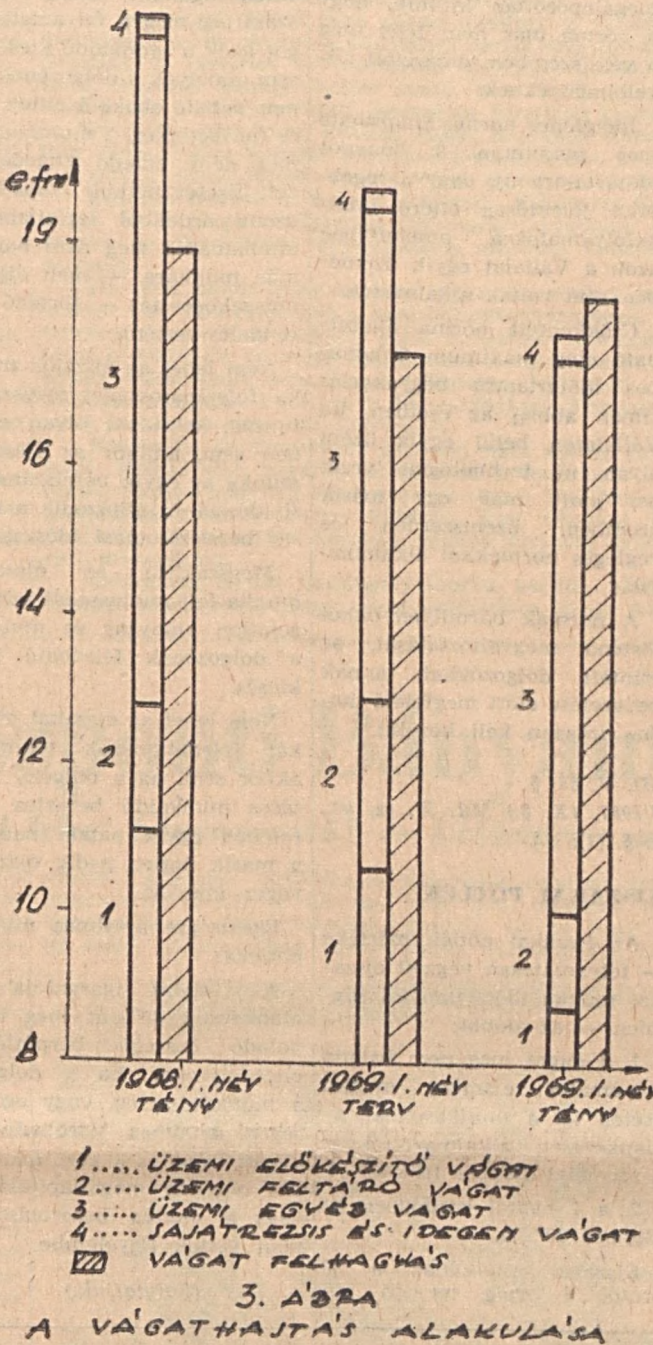
SZAM

A Mecseki Szénbányák termelési tervét 104%-ra teljesítette. Az átlagkalória és az átlag hamu mutatója is kedvező tendenciájú. Ennek ellenére a nyersszén egyéb minőségi paramétereinek (nedvesség, Roga, illótartalom) romlása miatt vévünk több alkalommal éltek reklamációval. A minőségi paraméterek javítására a vállalat vezetősége intézkedéseket fogantatosított.

Az ábrán bemutatott három mutató, a frontfejtések redukált darabszámának esikkenése, az egy frontfejtés átlagos termelésének, valamint átlagos hosszának növekedése, frontfejtésünk kedvező irányú fejlődéséről tanúskodik. Fokozódott fejlesztésünk koncentráltasága.

A vállalat összes vágathajtási tervét 90,5%-ra teljesítette. Különösen figyelmeztető a feltáró vágatok kihajtásának 80,7%-os teljesítése. (Ezen belül Szabolcsbánya 61,5%-ra teljesítette tervét.) További lemaradás tapasztalható a tervhez képest az előkészítő vágatok hajtásánál, melyet a megnövekedett koncentráció magyarázhat. A vágatfelhagyások alakulása kedvező.

TERVOSZTALY

A nyugat-európai szénértékesítés

kedvező kilátásai

(Gewerkschaftliche Rundschau 1969|2)

A válság éveit után az utóbbi hónapokban határozott javulás tapasztalható a szénértékesítés területén. A szénbányászat modernizálására és racionalizálására fogantatosított intézkedések már éreztetik pozitív hatásukat. A szénbányászati kutatómunka is további új értékesítési piacokat teremt, ami hozzájárul a szén presztízsének emeléséhez.

A kedvező fordulat elsősorban a szénrel versengő energiatípusokban rejlik. A fűtőolaj és az USA-szén áremelkedése, a Közel-Kelet tartós válsága, az amerikai gazdaság gyakori sztrájkjai, a földgázra való áttérés nehézségei és az atomenergia drasztikus költségemelkedései arra készítik a fogyasztókat, hogy mind erősebben a hazai szén előnyeire gondoljanak. E nemzetközi tényezők folytán az energiaellátás biztonságá-

ra való törekvés gazdasági és szociális életünk lényeges része.

Az energiapiac megváltozására példaként említhető az USA-szén (kedvező ára folytán az európai acéltipar és áramellátás energiaszükségletének fedezésére szolgálhatott volna), amelynek termelése az USA-piac alacsony kén-tartalom iránti igénye következtében rendkívül feszített. Ezért a Pocahontasi kokszzsén ára nemcsak, hogy 14,5 dollárról 16 d/t-ra emelkedett az ARA-kikötőben (Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam), hanem prompt egyáltalán nem kapható, mert az egész termelést egybeült adják el. A Pocahontasi kokszzsén annyira szűkös, hogy az USA-társaságok felkérték japán vezetőket, mondjanak le önként a lekötött szállítás 40%-ról. A folyamatos szállítás csak hosszulejáratú szerződés esetén biztosítható.

Angliában a belföldi szén-

Két fordulatról

Június hó kezdetétől megvalósult a szászvári szén közúton történő szállítása. A gondolat nem egészen újkeletű, évekkal ezelőtt is elhangzott már erre vonatkozó javaslat, a kérdés gyakorlati kivitelezése azonban, mélyebbre hatóan csak ez év elején került napirendre. A kialakult feltételek ugyanis mindenképpen kívánatosá tették, hogy elsőként éppen ebben a viszonylatban és most szakítsunk a több évtizedes hagyományra, amely mellett a mecseki szén fuvarozása csaknem kizárólag vasúton ment végbe. A hagyományok korlátait ebben az esetben is a gazdaságosabb eljárásokra irányuló törekvés törte át és vállalatunk magatartása ebben a kérdésben teljesen egybevágott a kormány közlekedéspolitikai koncepciójával, amennyiben a rövidebb távolságokra történő szállítások közútra terelése a vasút gördülőállományának hosszabb távokra és ebből következően is gazdaságosabban megvalósítható igénybevételét teszi lehetővé, ezen túlmenően a kevesebb állomás beiktatásával bonyolított, centralizáltabb teherforgalom további előnyöket jelenthet a MÁV számára is. Ehhez vállalatunk oldaláról nézve olyan körülmények csatlakoztak, amelyek egyértelműen alátámasztották a közúti szállítás mellett állásfoglalást. Nevezetesen: a szászvári szén túlnyomó része brikettgyári alapanyagként jön számításba és ez mintegy összeköti a Szászvári Bányászati és a Nagymányoki Brikettüzem sorsát. Az akna és a gyár közötti 11 km távolságot a múlt gyakorlati kisvasúti szállítással, átrakással, majd vasúton hidalta át, — megnehezítette a kisvasúti szállítás feladatait az akna és a vasútállomás közötti jelentős szintkülönbség is. Ugyanezt a 11 km-t, de a szintkülönbséget is le lehet küzdeni gépkocsi-szállítással is. Az utóbbi megoldás előnye nemcsak a bonyolultabb eljárás-módnak egyszerűbbel történő

helyettesítéséből fakad, — ami természetesen önmagában is eldönthető volna a kérdést, hiszen munkaerő- és munkaeszköz oldalról egyaránt megtakarításokat tesz lehetővé. — hanem hasonló előnyként kell felfognunk azt az új helyzetet is, miszerint a bánya és a gyár közötti kooperáció szervezésében minőségileg új feltételeket teremthet a közúti szállítás rugalmasabb volta; ezek az új feltételek tovább szélesíthető és hasznosítható együttműködési formákat is eredményezhetnek, másrészt pedig mint általában a közúti szállítástól, más viszonylatokban történő szállítások hasonló szervezése tekintetében is. Azt az időszakot, amely a március hó végén hozott döntés és a június elejével megkezdett végrehajtás között telt el, igényelte a Szászváron történő feladás, illetve a Nagymányokon végbenő szénfogadás legcélszerűbb módját biztosító átalakítások tervezése és kivitelezése, melyeknek elkészültével a gépkocsiszállítás sikeresen indulhatott meg és zökkenőmentesen biztosította a brikettgyár ellátását, valamint a szászvári szén egyéb fogyasztói részére szóló vasúti szállítmányok Nagymányokon történő feladását is.

További brikettgyártásunkat érintő fordulatról már beszámolt a napi sajtó is: a korábbi döntéssel ellentétben, tovább termel a Hidasi Brikettüzem. Ez a fordulat, — melynek termelési, piaci és gazdaságossági feltételeiről a vállalat majdnem minden fórumán igen sok szó esett az utóbbi időben, — elsősorban azt az emberi érzést motiválja, hogy együtt örüljünk az azal a kitűnő és rendkívül rokonszenves hidasi kollektívával, amely két éven keresztül, amióta a Mecseki Szénbányák kötelékébe tartozik, folyamatosan bizonyítja, hogy képes a vállalati célkitűzések érdekében küzdeni és vállalja az ezzel járó erőfeszítéseket.

Szénértékesítési Osztály

Kollektív szerződés

Kérjük olvasóinkat, hogy figyelmesen tanulmányozzák a kollektív szerződést. Folytatódóan közöljük a szerződés végleges és aláírt teljes szövegét, hivatkozva benne a megfelelő jogszabályokra is. Ezt azért tesszük, hogy — mint a lejáró kollektív szerződés annak idején történt életbelépésekor is tettük — olvasóink rendelkezésére álljon ennek a vállalati jogszabálynak teljes szövege. A múlt év végén több helyről értesültünk arról, hogy nem ismerik a kollektív szerződést. Ezt furcsállottuk, hiszen teljes terjedelmében közöltük azt is. Kérjük tehát, őrizzék meg, hogy esetleges munkaügyi vitákban hivatkozni tudjanak rá.

Mt. V. 56. §. (1)
6/1966. (X. 8.) Mü. M. 15. §. (1)

A szabadság kiadásának időpontját legkésőbb annak megkezdése előtt 2 héttel kell közölni. Amennyiben az üzemmenetet renkívüli mértékben akadályozó baleset, elemi csapás, termelési átszervezés következik be — a dolgozó előzetes meghallgatása mellett — a szabadság kiadásának időpontja rövidebb időn belül, sőt azonnali hatállyal is közölhető.

Mt. V. 60. §.

A vállalati érdekből a munkakörre előírt szakképzettség megszerzése esetén tanulmányi szabadságot a Vállalat igazgatója engedélyezhet a beérkezett üzemi kérelem, illetve javaslat alapján.

A Vállalat Személyzeti Osztálya a tanulmányi szabadság megadásáról az illetékes munkaügyi osztályt írásban értesíti.

Mt. 47. §. (4)
7/1967. (X. 8.) Mü. M. sz. ut. 6. §.

Az állásidő elszámolásának alapját a személyi alaphér képezi.

Állásidő címén a dolgozó részére csak abban az esetben jár díjazás, amennyiben munkahelyen munkára jelentkezett és az üzem őt munkával ellátni nem tudta.

Amennyiben a téli időszakban a dolgozó hófúvások miatt munkahelyen munkára jelentkezni nem tud, részére — kívánsága szerint — fizetett, vagy fizetés nélküli szabadságot kell biztosítani.

Mt. V. 62. §. (2).

BÉREK MEGVÁLTOZTATÁSÁNAK SZABÁLYAI

34/1967. (NIM. É. 43.) NIM sz. utasítás, 12. pont.

A személyi bér csökkentése esetén, a dolgozót erről 15 nappal előbb kell értesíteni.

CSOPORT, CSAPATVEZETŐI PÓTLÉK

34/1967. (NIM. É. 43.) NOM sz. utasítás, 18. pont.

5% ha a csoportban dolgozó létszáma 3—10 fő

10% ha a csoportban dolgozó létszáma 11—20 fő

15% ha a csoportban dolgozó létszáma 20 fő felett van

(a létszámban a csoportvezető is benne van.)

A földalatti szakmákos csapatoknál (vágathajtás, fejtés, fenntartás) csoport, indokolt esetben csapatvezetői pótléket kell folyósítani, az alábbi szabályok szerint:

A termelő csapatok csapatvezetői részére mint csoportvezetőnek, az előzőekben közölt és létszámtól függő mértékű csoportvezetői pótléket kell elsárolni.

Amennyiben az egyik csapatvezetőt egyben csapatvezetőnek is kinevezik (harmad-

dokat, összefogó) a saját harmada létszáma alapján járó csoportvezetői pótlékon felül még további 5% csapatvezetői pótlékot kell folyósítani.

A külszínen csoportvezetői, a szakmákos csapatoknál csapatvezetői (harmadokat összefogó) megbízást csak abban az esetben lehet kiadni, amennyiben a termelés, vagy más gazdaságosságot jelentő feladatok teljesítése azt indokolja.

A pótlék elszámolásának alapja az érintett dolgozó alapkeresete.

A Vállalat építési és karbantartó üzemeiben, építőipari munkákon foglalkoztatott csoportvezetők vonatkozásában alkalmazhatók az 57/1964. (Ép. Ért. 33.) É. M. sz. utasításban foglaltak a brigád szervezéséről és brigádformákról.

EGYÉB BÉREZÉSI ELŐÍRÁSOK

34/1967. (NIM. É. 43.) NIM. sz. utasítás, 19. pont.

Ha a termelési vagy egyéb más indokolt okból a dolgozó ideiglenesen — általában 30 napnál rövidebb időre — átrendelik ugyanolyan szakképzettségű fokozatú, de magasabb munkakörülményi fokozatra tartozó munkakörbe, illetőleg munkára és az átrendelés ideje a napi munkaidő felét meghaladja, a munkavégzés időtartamára pótlék folyósítható, a személyi bér megváltoztatása nélkül.

A pótlék mértékét a személyi bér 5—20%-a között, az üzemvezető az üzemi szakszervezeti bizottsággal egyetértésben, esetenként a körülmények mérlegelésével állapítja meg.

Mt. V. 63. §. (3).

Szakmányok és normák készítésének, illetve bevezetésének szabályai:

A teljesítménybérében foglalkoztatott dolgozók munkanormáit — a vállalat bérügyi osztályának előterjesztése alapján — a Vállalat igazgatója vagy megbízottja a Szakszervezeti Bizottsággal egyetértésben hagyja jóvá.

Az üzemek csak a jóváhagyott normaalap gyűjtemény felhasználásával végezhetik el a munkahelyi, vagy típusszakmányok összevonását.

Az így kialakított munkahelyi normát, az üzem főmérnöke, vagy megbízottja hagyja jóvá.

A bérügyi osztály folyamatos feladata a technológiai változások és a munkaidő kihasználás (vesztésegidők) mértékének vizsgálata, továbbá, javaslatétel a fenntartás alapján szükségessé normakorrekciókra. A normák megváltoztatásának szabályai:

A teljesítménybérézés alapjául szolgáló normákat indokolt megváltoztatni:

— műszaki és szervezési változások esetén (új gépek, berendezések, biztonsági anyagok alkalmazása, technológiai és gépkezelési változása,

— újítás, munkamódszer változtatás és a munkakörülmények változása esetén,

— ha kitűnik, hogy megállapítás hibásan történt,

— ha az ideiglenes norma érvényességi ideje lejárt,

— ha a felülvizsgálatból megalapozottan kitűnik, hogy a norma már nem felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek.

Ideiglenes norma állapítható meg maximum 3 hónapos időtartamra új, vagy a régebitől jelentősen eltérő munkafolyamatokra, amennyiben azok a Vállalat egyik üzemeiben sem voltak alkalmazva.

Csökkentett norma állapítható meg maximum 3 hónapos időtartamra begyakorlás címén abban az esetben, ha Vállalaton belül egyik üzem olyan új technológiát vezet be, amit már egy másik üzemben, üzemszerűen és végleges normákkal alkalmaztak.

A normák bármilyen okból történő megváltoztatását, az érintett dolgozókkal, annak bevezetése előtt megfelelő módon írásban kell közölni.

Mt. V. 65. §.
6/1967. (X. 8.) Mü. M. sz. ut., 2. §. (1).

ÉJSZAKAI PÓTLÉK

Az éjszakai pótlék mértéke — folyamatosan végzett éjszakai munka időtartamától függetlenül — az alábbi:

1. 6 napot meg nem haladó folyamatos éjszakai munka esetén — a munkásoknál az alapkereset, alkalmazotknál a személyi alaphér 10%-a,

2. a 7 naptól kezdődően az alaphér 20%-a.

Éjszakai munkának a 22 órától 6 óráig terjedő idő

alatt végzett munkát kell tekinteni.

Az éjszakai munka folyamatosságát nem szakítja meg a heti pihenőnap, a munkaszüneti nap, rövidített munkahéttel dolgozókna a heti pihenőnapon felül szabadnap, továbbá a dolgozók rendes szabadságának ideje. Nem szakítja meg a folyamatosságot azok a munkaidő kiesések sem, amelyek a dolgozónak fel nem róható okokból jöttek létre (pl. betegség, 2 munkanapot meg nem haladó engedélyezett fizetés nélküli szabadság, üzemi érdekből legfeljebb 2 munkanapot meg nem haladó más munkára — nem éjeles műszakbeosztás — történő átrendelés esetén).

Nem lehet az éjszakai munka folyamatosságát megszakítani tekinteni olyan esetben sem, amikor az éjszakai munka az egyik bérelszámolási időszakról áthúzódik a másik bérelszámolási időszakra.

Megszakítja az éjszakai munka folyamatosságát az igazolatlan hiányzás és minden, a dolgozónak felróható időkiesés.

Nem lehet az éjszakai munkát folyamatosnak tekinteni akkor sem, ha a dolgozó váltásos munkaidő beosztás keretében egyik napon nappal, a másik napon pedig éjszaka végez munkát.

Egészségre ártalmas munka pótléka:

A vállalat igazgatója az alapkereset 30%-át meg nem haladó összegű bérpótlékot engedélyezhet, ha a dolgozó a munkát meleg, vagy egészségére ártalmas körülmények között végzi és a körülmények bérének megállapításánál vagy a munka besorolásánál nem vették figyelembe.

(Folytatjuk.)

Lapszemle

Csehszlovákia, energiatermelése 1980-ig

Csehszlovákiában 1980-ig terjedően megközelítő jelleggel meghatározták az ország várható tüzelőanyag-energetikai mérlegének struktúráját, amely az alábbiak szerint alakul: az energiaössztermelés részarányában:

Energiaforrások	1970	1975	1980
Szilárd tüzelőanyag (szén)	75,8%	67,6%	61,6%
Folyékony tüzelőanyag (olaj)	19,3	25,9	29,8
Gáz	2,5	4,5	5,9
Vízierőmű	2,0	1,6	1,3
Atomenergia	—	0,2	1,6
Egyéb energiafajták	0,4	0,2	0,2

E struktúrából látható, hogy a szénnek az egész energiaellátásban betöltött részaránya csökken ugyan, de továbbra is döntő energiaforrása a csehszlovák népgazdaságnak.

ANCISIT — ÚJFAJTA TÜZELŐANYAG

Az ANCISIT-et egy holland állami szénbányászati társaság a nyugatnémet „Aschweiler Bergwerksverein” nevű bányászati egyesülettel egyetemben dolgozta ki. Az antracitformelékkel nyert új tüzelőanyag külsőleg a bitumenes kötőanyagú kőszénbrikket-re hasonlít, de annál jobb minőségű és nagyobb kalóriaértékű. Az ANCISIT-ban rengeteg a pórus, melyek terfogatát eléri a 15 százalékot, minek eredményeképpen gyorsabban gyullad be, mint az antracit, jobban ég és égési termékei jóformán nem szennyeznek a levegőt.

A BARNASZÉN FOKOZOTT FELHASZNÁLÁSA

1,39 kg barnaszén kell 1 kWó áram termeléséhez a Santa Barbara tartományban (Olaszország) fekvő nagy hőerőműben. A barnaszén energetikai célokra való felhasználása ösztönzőleg hat termelésének fokozására. Három barnaszénkülfejtésben 1966 folyamán a termelés 1,8 millió t volt, 1967-ben pedig már kb. 3,6 millió tonna.

ÖNKÖLTSÉG LAPOS ES MEREDÉK TELEPEKÉBEN

Az NSZK-ban a lapos telepekbeni széntermelés önköltsége alacsonyabb, mint a meredek telepekbeni, de a lapos telepekbeni komplexgépésített fejtekben magasabb, mint a meredektelepi fejtekalapcsos fejtekben. Ez azért van így, mert egy fejtes komplexgépésítésére 1,2–2 millió DM szükséges, és a költségeknek a tervezett időszak alatti megterelése csak optimális termelés mellett lehetséges. Ennek elérése lehetetlen a metános telepek művelése alatti erős kigázolás miatt. Ugy vélik, hogy ezt — a komplexgépésítés útján álló — akadályt a gázos telepek hatékony gázeltávolításával felszámolhatják. (Ugoly Ukrajni, 1969/3. sz.)

A feltedezés

Maskin és Szergejev szibériai geológusok. Evról évre ezer kilométereket tesznek meg a tajgában érclelőhelyek után kutatva. A kutatások szünetében, amikor az eső beszorítja őket sátrakba — a szovjet olvasók körében egyre nagyobb sikernek örvendő — elbeszélések, regények írnak. A magyar olvasók figyelmébe ajánljuk az alábbi karcolatot.

A geológusok, — akárcsak a vadászok — lehetnek szerencsések, vagy sikertelenek. Hat évig csavarogtunk magunk is a tajgában és semmi érdemlegeset sem fedeztünk fel. A hetedik évben hasonló eredménnyel jártunk. De Grisa Nazmov, a tomszki Műszaki Egyetem utolsó éves hallgatója, — aki termelési gyakorlatra érkezett hozzánk — már az első napokban találta ércet. Gyönyörű homloklat érkezett vissza a táborba, és a mintákkal megakott háztizsájkát szinte önmagát mentgetve dobta a földre.

Nehéz volt, az ördög viége... Persze, akkor még nem tudtuk, hogy ércet talált. Az expedíció parancsnoka, Poletajev — akiről mindig a száritott tengerihal jutott az eszembe — legyintett a hátsizsák tartalma láttán, oda sem figyelt. Nem szerette, ha fiatalok önállóan mentek felderítő utakra.

Grisa báatosan elvonult a laboratórium-sátorba, elemezni az idecipelt, „sarat” nevezük az értéktelen követmintákat. Este leültünk vacsorázni, amikor Grisa megszólalt: — Annyi ott az érc, mint a sár!

Az első pillanatban megdermedtünk, volt akinek félúton állt meg a kezében a kanál. Néztünk Griséra, mintha most látnánk először. Olyan ez a fiú — bocsánat a hasonlatért

— mint egy fehér néger. Duzzadt ajkak, lapos orr, kises dűllet szemek. A másik pillanatban letesszük — ez túlonúl szép kifejezés — ledobjuk a kanalakat. Mindnyájan Griséval foglalkozunk. Sura, a szakácsnőnk jajtani kezd, elhül az étel. De bennünket ez a hátizsák sár érdekel, amit Grisa idecipelt.

Rohanunk a laboratórium-sátorba. Grisa jegyzetei gazdag lelőhelyet ígérnek. Szolgatjuk, — szó szerint — nyalogatjuk a mintákat. Minden stimmel, ez a Grisa szerencsés fickó!

Egyszerre mindenki elhallgat, tekintetünk az expedíció vezetőjéért keresi. Poletajev hallgat, figyelmesen nézi, a vastag szemüvegében tükröződő ércmintát.

Sikertelen ember, semmi kétség. Éveket töltött a tajgában és sohasem koronázta siker fáradozásait. Amit itt szerzett nem más, mint egy kiadós reuma. A főnökség szorgalmát értékelve, áthelyezte a Központi telepünkre. Ott dolgoznak a kiérdemesült geológusok. Általában a be- küldött követminták elemzését végzik, nagyrítján kisebb expedíciókban is résztvesznek. Jó helye volt, de amint fújni kezdtek a friss tavaszi szelek, kiharcolta, hogy újból expedíciót vezethessen a tajgába. Mondogattuk is magunk között, ez aztán jól kifogta. A terület amelyen kutattunk, szakadékokkal tarkított, kétezzer méter magas hegyek vi-

déke. A völgyek vizenyős talaja a lábunkba kapaszkodott. A lejtők sűrű bokrokkal benöve. A hőség szaharai, a bogarak elevenen szétrágnak bennünket. Ráadásul semmit sem találunk.

Este lefekvés után a sátorban rendszerint a nőkről (első számú téma), a politkáról, (kettes számú téma), a szakmáról (hármask számú téma) beszélgetünk. Az utóbbi időben a hármask számú téma került előtérbe. Egyesek már azt tervezik, mit csinálnak, ha itt hagyják az expedíciót. Erősen készülnek rá.

— Majdnem én is — mondja Grisa. — Az úgy volt, hogy elkísértem Mihailt. (Az igazság az, hogy kiszórák a táborból Poletajev tudta nélkül.) Mászáltunk, mászkáltunk, már sajgott a lábunk, korgott a gyomrunk. Misa csak káromkodott, majd hívott vissza. A patak túlsó partján észrevettem egy furcsa, rozsdaszínű sziklát. Tétováztam, átmenjek, ne menjek? A vörös szín mitsem jelent, itt sok moha ilyen színű. Végül rászántam magam. Nem akartam hinni a szememnek, ebben a kőzetben érc van!

— Holnap megnézzük, gyérünk vacsorázni! — szólal meg Poletajev. Még nem térünk magunkhoz, csendesen ballagunk.

A tányérok fenekén megcsörrennek a kanalak. Hideg

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 25. SZÁM

ARA: 40 FILLÉR

KEDD, 1969. JÚNIUS 24.

A bányászat a Baranyai Ipari Vásáron

Termékbemutató — Tüzeléstechnikai tanácsadás — Filmvetítés

A megyei tanács kezdeményezésére idén Pécssett megnyitják az I. Baranyai Ipari Vásárt. Az elmúlt hét csütörtökön már hozzákezdtek a rendezőszervek a megnyitás helyének előkészítéséhez. A tízezer négyzetméternyi területen 74 vállalat mutatja be és árusítja tíz napon át termékeit.

A kiállítók között szerepel a Mecseki Szénbányák is. A vállalat vezetősége — élve a lehetőségekkel — eszközölt négyzetméternyi területen be termékeit, valamint dolgozóinak életét.

Pénteken, június 20-án vitták meg a vásár előkészítésével kapcsolatos feladatokat. A vállalat szervezési osztályának munkatársai —

Klausz Gyula és Bachmann Zoltán — készítettek el a négy, henger alakú pavilonból álló létesítményt, amely tulajdonképpen egy stílizált bánya. A négy pavilon egyikében a különböző szénféléseket mutatja be az értékesítési osztály. Külön pavilont kapott a gépészet. Itt mutatják be a nagyközönségnek a Mecsek—15 típusú családi törpekazánokat. A tervek szerint tízenöt perces kisfilmet is vetítenek a látogatóknak, amelyet a bányászok mindennapi életéről, szórakozásáról, gondjairól készített egy vállalati forgatócsoport. Érdekes propagandaként említhető, hogy a látogatóknak egy külön nyílászárókban reklám-

ként, szénzsomagot adnak át, sőt tüzeléstechnikai tanácsadást és bemutatót is tartanak. A Mecseki Szénbányák vezetői üzletkötésre is számítanak, ezért tárgyalóhelyeket is kialakítanak a vásár területén.

A Baranyai Ipari Vásár iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a baranyai üzemek és vállalatok, hanem más megyék üzemei és vállalatai, sőt országos szervek részéről is. A Mecseki Szénbányák vezetői bíznak abban, hogy szereplésük tovább bővíti az üzleti kapcsolatokat és a keresletet termékeik iránt.

A vásárt augusztus 1-én nyitják meg.

A főmérnök

Körben a falakon Béta-Kossuth-, Szabolcs-, Vasasbánya, és a többi bányászati üzem művelés alatt lévő szintjei elektromos és légvezetékek hálózati rajzai láthatók. Más-más színű vonalak jelzik egy-egy szint, kiépített vezeték hálózatát. Apró karikák és más jelek mutatják a transzformátorok és a különböző elektromos készülékek helyét. Az ajtóban egymást váltják a látogatók: tárgyalnak, megbeszélnek, utasításokat kapnak, és közben állandóan cseng a telefon. A főmérnök arcán bocsánatkérő mosoly, kezével int, hogy foglalják helyet, közben türelmet kér a telefonon beszélőtől.

Június elsejével nevezték ki Fábri Istvánt a Villamos Üzem főmérnökévé, azóta mint a jelen példa is mutatta — ha száz keze lenne, akkor sem maradna egy sem télen. Kezdi reggel hatkor és befejezi délután három, fél négy órakor, néha még később. Közben végzett a telefonbeszélgetéssel. Elnézést kér a várakoztatásért, leül, jelezve: várja a kérdéseimet.

— Mit jelent önnek az új munkakör, mennyiben jelent nehézséget az üzemi élet? Ekeken keresztül mint tanár működött a Zipeznovszky Károly Gépipari Technikumban.

— Elsősorban, nemcsak most kerültem az üzemhez. Tavaly szeptember óta dolgozom itt, így volt időm megszokni a környezetet. Ismerkedtem az üzemmel, bányákkal. Bár az utóbbi hat évben tanítottam, előtte öt évig, szintén üzemben dolgoztam. Így van némi tapasztalatom az üzemi munkában. Az iskolában, elméleti anyag mellett is szoros kapcsolatban voltam a szakmával, mivel ott üzemi gyakorlatot is vezettem. Persze ezzel nem azt akarom állítani, hogy semmi újjal nem találkoztam itt. Maga a bánya, mint különleges munkahely, megkülönböztetett előírásokat ír elő a föld alatt működő gépek, készülékek üzemeltetéséhez. Lent a bányában mások a követelmények egy-egy géppel kapcsolatban. Leginkább, a földfelszíni üzemek közül, a robbanásveszélyes üzemek előírásaihoz tudnám hasonlítani a lenti körülményeket.

— Milyen feladatok elé állítja az üzemet és azon keresztül önt, a bányát?

— Az egész vállalat elektromos hálózata, a területünkön található összes villamosberendezés és gép, a hírköz-

lés, de még a bányák szellőztetésének ellenőrzése és felülvizsgálata is, hozzánk tartozik. Mindezeket együttesen, figyelembevéve a minden területen, így a bányában is meglévő állandó műszaki fejlődést, nem kis feladatot jelent számunkra. Lépést kell tartanunk a változásokkal, már csak azért is, mivel a bányák gépekkel való felszerelése, maga után vonja az energiahálózat korszerűsítését is.

— Mi a véleménye az üzemben működő mérnökhely tevékenységéről?

— Nélkülözhetetlennek tartom, mivel az üzem szerteágazó tevékenysége ezt megköveteli. Vállalatunk területén nagyon sokféle gépet, készüléket találunk, hogy a termelés folyamatosságát biztosítani tudjuk, elengedhetetlenül szükséges ennek az ellenőrző állomásnak a működése. Eddig is szép eredményeket ért el a műhely, és eddig csak elismerést hallhattunk róla.

— Van-e olyan tényező, ami nagy segítséget jelent munkájában?

— Az üzem műszaki kollektíváját kell elsősorban megemlítenem. Valamennyien nagy felkészültséggel rendel-

keznek, munkájukat lelkiismeretesen, tudásuk maximumát adva végzik. Nagyon fontos tényezőként említhetem, az üzemviteli csoport létrejöttét, mely a bányászati üzemek jobb ellátását hivatott szolgálni.

— Melyek a legközelebbi konkrét, személyes és üzem előtti álló, megoldásra váró feladatok?

— A feladatokat mindig az élet, a napi munka szolgáltatja. Havonta végigjáróm az összes bányászati üzemet és ott szemlét tartunk; felülvizsgáljuk a készülékeket, berendezéseket. Az üzem pedig ahol legközelebb a nagy nyilvánosság elé lép, az a Baranyai Ipari Vásár lesz. Vállalatunk három pavilonban mutatkozik be, melyek energiaellátását nekünk kell biztosítani. Ezen kívül még, mi egy külön pavilont is berendezünk.

— Mit láthatnak az érdeklődők az üzem pavilonjában?

— Engedje meg, hogy erre ne válaszoljak. Jöjjen el és tekintse meg, és tekintse meg a látogatók is. Nagy szeretettel várunk minden kedves látogatót.

Kapu László

MOSZKVA 1969-BEN

(Moszkva. APN). Moszkva 1969. évi városfejlesztési terve értelmében a szovjet fővárosban ez év folyamán 120 ezer új lakás épül, s ilymódon félmillió moszkvai költözhet új lakásba. A szovjet fővárosban 150 ezer új távbeszélőállomást és több koordináta-rendszerű automata telefonközpontot szerelnek fel. Ezek a telefonközpontok, amelyek szovjet, NDK-beli és csehszlovák szakemberek tervei alapján készültek, jóval tökéletesebbek a meglévőknél. Moszkva közelében felépül az ozeri és a ruzai víztároló, melyek kristálytisza ivóvizet biztosítanak a főváros lakosságának. Moszkvában 1969-ben több új Metro-szárnyvonal épül, befejezik néhány — összesen 43 ezer személyt befogadó — szálloda és nyolc — összesen 10 ezer férőhelyes — mozi építését. 600 hektárral nő a fővárosi kertek és parkok területe, s a városban több mint 50 millió virágot, 200 ezer facsemétét és 2 millió bokrot ültetnek el.

Bányamentő rádió

A novoszibirszki Bányászati Kutató Intézet munkatársai a kuznyecké-medence bányamentőivel és a barnauli geofizikai készülék gyár dolgozóival karöltve megszerkesztették a Sahtyor hordozható rádióadó-vevő készüléket, amellyel a föld alatti bányamentők összeköttetést tartanak a felszínen lévő parancsnokokkal. Idén megkezdik a sorozatgyártást. A képen: Mihail Szavkin, a laboratórium vezetője, Sahtyorról a kezében.

Szépek az új lakások

A Kodály Zoltán utca...

Lassan befejezéséhez közeledik Pécssett a Kodály Zoltán úti (Északi körút) lakótelep építése. A bányakáros épületek pótlására épített lakótelep épületei között harmonikusnak illeszkednek össze az új eljárással — panelelemek — összeszerelésével — készülő tömbök, a hagyományos téglalapírással emelt lakóépületekkel.

1966. őszén kezdte el az építési üzem I. számú építésvezetősége a hagyományos építkezési móddal készülő lakások építését. A nyolc háromszobás és harminc kétszobás lakásból álló lakótömböt már korábban átad-

gias lakás mellett van még egy egyszobás, étkezőfülkés lakás is. Mindegyik lakás központi fűtéses, hideg-meleg vízzel, gázzal ellátott. Jelen volt az átadáson Bauer Béla, az építési üzem vertikális részlegének vezetője is. Megállapítása szerint, néhány apró hibától eltekintve alapos, szép munkát végeztek az építők, amit az átvételi feljegyzések is bizonyítottak. A pontos, gyors munkában nem kis érdeme van Knézits Sándor művezetőnek, aki irányította az építkezést és aki megfelelő munkafársakra talált Katics József kőműves brigádjában, valamint a szerelési munkákat végzőkben.

Az új lakások.

ták. Ugyancsak befejezéséhez közeledik a négy 18 lakásos épület utolsó tömbjének az építése. A harmadiknak a múlt héten, csütörtökön volt a műszaki átadása, a negyediknek pedig július közepén van a határideje. Így a hagyományos építési móddal készülő épületeket a jövő hónap közepén befejezik.

Az elkészült épület műszaki átadásakor Szabó János építésvezető mutatta be a lakásokat. Tizenhét kétszobás, étkezőfülkés, log-

A július közepén átadásra kerülő lakásokkal 110-re emelkedik a Kodály Zoltán úton, hagyományos módon épített lakások száma, melyek között nyolc háromszobás, 98 kétszobás és négy egyszobás, étkezőfülkés lakást találunk. A panelelemekből összeszerelhető épületek építése még tovább folyik.

Kapu L.

— Bosnyák Máttyás felvételei

A dolgozók érdekének védelmében

Az Októbergöl Tröszt 35. sz. bányájának szb-elnökét — N. Kovaljovot — felkeresték a rakodótér munkásai. Panaszkodtak: negyedéves tervek teljesítését, munkájukban fennakadás nem volt, miattuk vagon állásponzt nem fizettek. A negyedév végén — a számukra járó — prémiumot mégsem fizették ki. A főnökség arra hivatkozott, hogy a többi műszak nem teljesítette a tervet.

Kovaljov a dolgozók panaszával az egyeztető bizottsághoz fordult és annak elnöke-

vel — Karamanovval — hozzálatott a kérdés tisztázásához.

Az egyeztető bizottság elnöke mélyebben megvizsgálta a kérdést. Kiderült, hogy a tervosztály dolgozó — figyelmen kívül hagyta — nagyobb tervet adtak a rakodótérnek, mint amennyi kitermelést terveztek. Kevesebből többet ki szállítani pedig nem lehet.

A tröszt szakszervezeti bizottsága döntött, a rakodótér minden dolgozója ugyanolyan mértékben kap prémiumot, mint a termelésben dolgozók. A tröszt vezetősége nem felebezt, mert a bányaadminisztráció tévedése nyilvánvaló volt.

Gyakran előfordulnak ilyen konfliktusok? — kérdeztem az szb elnökétől.

— Nem, és ennek megvan a magyarázata. Először is el-értük, hogy a gazdasági vezetők jól ismerik a munkatörvény, a szakszervezeti jogokat — ez sok tévedéstől megkíméli őket és a dolgozókat, — másodsor, tudják jól, hogy a dolgozók jogos érdekeinek megsértését nem hagyja szó nélkül a szakszervezeti bizottság. Ehhez megfelelő tapaszt-

latokkal és elhűséggel rendelkezünk. Elmondanék még egy példát.

A Kazimir-brigádok mindig a kiváló brigádok között tartottuk számon. Váratlanul — egy hónapon keresztül — napról napra elmaradtak a tervteljesítéssel. Ez meglátszott a fizetésükön is, az alábbénel is kevesebbet kaptak. Ezt elmondta nekünk a szakszervezeti bizalmi. Azonnal megvizsgáltuk a lemaradás okát és kiderült, hogy a TMK mulasztása folytán rendszeresen meghibásodtak a szállítószalagok és nem kaptak elég csillét sem.

Természetesen maga a brigád is hibás volt, mert nem szóltak azonnal a rossz munkaszervezés miatt. Behívtuk a részleg gazdasági vezetőit és utasítottuk őket, hogy a brigádnak a teljes alapbért fizessék ki. Úgy gondolom, ez tanulságos volt mind a gazdasági vezetés, mind a brigád számára — ők még így is jelentős összeget veszítettek.

Eképpen igyekszünk teljesíteni Lenin útmutatását, a szakszervezetek érdekvédelmi szerepéről a szocialista államban.

N. Peskova

Vizsgáztak a munkásörök

(Tudósítónktól.)

Mint ahogy egy-egy iskolai évadban vannak állomások, amikor számot kell adni tanárnak, szülőnek az elsajátítottakról, tudásról, úgy a munkásöröknél is vannak ilyenek.

Itt azonban a lövészet az, amely bizonyosságot szolgál. Ez azt jelenti, hogy míg az iskolában a tanuló a vizsgázatók előtt bizonyítja be tudását, addig a munkásörök elvtársaik előtt teszik ezt, vagyis egymás előtt. Ezen a napon mindenki kitesz magáért, felelősségteljesebben végzi feladatát. Ezért aztán alaposan megnézik, ki hogyan készült fel. Még azt is megnézik, ki hogyan lélegzik lövés közben.

Számon tartanak minden mozdulatot. Itt válik el, ki hogyan sajátította el év közben az „anyag- és fegyverismeretet”.

Ezt tették a „Steinmetz Miklós kapitány” zászlóaljtorzse ellátó szakasza és nehézfegyver-szakasza, vasárnap, június 1-én.

A zászlóaljparancsnokságon volt a gyülekezés. Reggel fél 7-kor érkeztek az elvtársak egymásután, fiatalok és idősek egyaránt. Vidáman, frissen és lelkesen igyekeztek a fegyverszobába, ahol lekasztották a fegyvereiket az állványról, majd megvizsgálták, hogy rendben van-e.

Dóri István elvtárs zászlóaljparancsnok az előírt tematika szerint megtartotta a beosztott parancsnokok részére az eligazítást. Az elvtársak a kapott parancsot tudomásul vették, majd elhangzott a vezényszó. Gépkocsira! Irány a turonyi lőtér.

A lőtérén minden komolyan és fegyelmezetten történt. Ez itt a legfontosabb, de egyben a legszigorúbb követelmény. A kiérkezéskor a lőtérbiztosító őrsége már kint volt a helyén. A céllakók is el voltak már helyezve. A lőtérügyeletes, a robbantó vezető, a lögyakorlat vezető, az anyagi szolgálat vezető, a zászlóalj orvos, mint lőtéri ügyeletes orvos, a hirdősök, mind felelős beosztás, a jó szervezethez és előkészülethez tanúskodik. A zászlóaljparancsnok a helyszínen még egy rövid eligazítást tartott a beosztott parancsnokok részére, aztán elkezdődött a célratartás gyakorlása. Egy bizonyos idő elmúltával azonban máris hallatszott a pisztolyok és géppisztolyok ropogása, majd ezt követte a korszerű géppuskák durrogása. A kőbánya felől pedig a kézigranátok dörgésszerű robbanása.

Hogy a találatokat értékelni lehessen, a lőtérparancsnok a parancsnoki toronyból kiadta időközönként a parancsot a tüzelés beszüntetésére.

A lögyakorlatot több vendég is végignézte. Ott volt Duga József elvtárs, a megyei munkásörök parancsnoka és helyettese Vass István elvtárs, Szarka János elvtárs, az egyik komlói alegység parancsnoka és helyettese, Terkovics Ferenc elvtárs is, akik versenytapasztalatokat gyűjtöttek.

Úgy fél 2 körül fejezték be a jól sikerült gyakorlatot, amelyet egy jó kiadós és izletes ebéd tetézt be. Ez pedig dicséretére váljon a népszerű anyagi helyettesparancsnok Drább Gyula elvtársnak, aki sok szeretettel szervezte meg.

Az ebéd elfogyasztása után az elvtársak összeszedték a lőtérén lévő használati berendezéseket és eszközöket, majd a gépkocsikra szállva mindenki egymásnak búcsút mondva azzal a jóleső tudattal indult haza, hogy a vizsga jól sikerült.

Ehr László

Egy kis nyári fejtörő

Hiába volt a Villamos Üzem KISZ szervezetének nagyszűren elkészített, állandóan friss hírekkel szolgáló faliújsága, nagyon kevesen olvasták. Míg egyszer a faliújság szerkesztői gondoltak egy nagyot: felhívással fordultak az üzem dolgozóihoz, közülük is leginkább a KISZ-fiatalokhoz, hogy figyeljék a faliújságot mivel — április 2-től, augusztus 20-ig tizenötfordulós szellemi totót indítanak, és a győztesek értékes jutalmakat kapnak. A biztonság kedvéért, a felhívást nemcsak a faliújságra tették ki, hanem megküldték valamennyi alap-szerveknek is. Jól számítottak, mivel az általános műveltséget magabafoglaló témakörök-ből feltett kérdések, egyre több dolgozóban keltették fel az érdeklődést a fejtörő és azon keresztül a faliújság iránt.

A kérdésekre adott feleleteket egy három fős bizottság: Deák László, Hollósi Mária és Vörös László értékeli és ők is állítják össze a fordulók kérdéseit. A megfejté-

seket egyszerű zárt borítékban kell beadni Vörös Lászlónak. Fordulónként öt kérdést kell megválaszolni és a minden helyes feleletre adott két ponttal egy-egy fordulón 10 pontot lehet szerezni. Jelenleg a hetedik forduló következik, és az tapasztalható, hogy egyre nő az érdeklődés a fejtörő iránt.

Széleskörű tájékozottságot igényelnek a kérdések. Izeltől néhányat felsorolunk. Melyik az ezer tó országa? Magyarország kb. hány tó van? Az Egyesült Államoknak hány tagállama van? Melyik a világ két legnagyobb olajvállalata? (Teljes nevük.) Melyik Üzbegisztán legfiatalabb városa? A kérdés feltevésére az az esemény adott alkalmat, hogy ebben az időben több képes tablót is találhattak az üzem dolgozóit, a faliújságon és az üzem épületeinek falain. Üzbegisztán városairól, az ott élő emberek életének bemutatására. De találhatunk a kérdések között olyanokat is mint a: Mj az, és hol van a Quar-

tier Latin? —, vagy egy egészen aktuális témáról szólót, főleg a fiatalok részére: Mikor alakult és hol a Beatles együttes, milyen kitüntetést kaptak és mikor? Milyen filmet forgattak a B-ék főszereplésével?

S hogy a kérdések megválaszolásának ne csak az atlaszokat és magazinokat kelljen forgatniok, kérdések szólnak a sportról, történelemből, de még logikai fejtörő is színesíti a kérdéscsoportokat. Így kénytelen a versenyző visszautazni az ókori Görögországba, hogy megtudja, ki volt az ókori Olümpia első ismert bajnoka, és mikor és hogyan pusztult el Olümpia? Meg kell nevezniük a versenyzőknek, hogy ki volt New York alapítója. Segítségül írták a kérdés után — cigaretták is őrzi nevét. S még a történelemmel maradva, kérdés szól a honfoglaló magyarországi létszámáról és az első hazánkban épült vasút helyéről és évszámáról.

Természetesen az irodalom sem maradhat ki a kérdések

sorából. Egy klasszikus fró közismert drámája híres monológjának egy sorát tartalmazza az egyik kérdés, csupán annyi nehézséggel, hogy nem magyarul, hanem eredeti nyelven. A mondat: To be or not be. Ugyancsak az előbb említett fró hazájában tett szert világhírnévre a dektívregény-írók közül még ma is nagy népszerűségnek örvendő író — ki ő?

A kérdésekre a válaszokat csak azért nem írtam meg, bár azok minden kérdéscsoport megválaszolására határidejének lejártá után ott láthatók a faliújságon — hogy olvasóink meggyőződhesenek saját tájékozottságukról. A rejtvénypályázaton még most is el lehet indulni, hiszen csak annak egyharmadánál tartunk és az élmezőny sem húzott el, behozhatatlanul. Ime: 1. Gaál Sándor 36 pont, 2. Gamási Gábor 28 pont, 3. Nagy B. Jenő 26 pont, 4-5. Klózik Teréz és Megyeri Ferencné 16-16 ponttal.

Befejezésül egy kis logikai fejtörőt tartogattam olvasóinknak, amit ők sem találhatnak meg, sem az atlaszokban, sem a lexikonokban, magazinokban, történelem könyvekben.

— Van tíz zsák pénzem. Kilenc zsákban 10 gramm súlyúak, egyben pedig 11 grammos pénzek vannak. A pénzek látszatra egyformák, mégis meg kell állapítani, melyik zsákban vannak a nagyobb súlyúak, méghozzá egyetlen mérésel. Ehhez rendelkezésre áll egy pontos, súlyerőnyös mérleg, valamint kételyes tesztes szerinti súlyban és mennyiségben. Hogyan lehet egy mérésel megállapítani, melyik a nehezebb pénzeket tartalmazó zsák? A serpenyők tartalmának felváltva történő cseréje már nem egy mérés!

Kellemes szórakozást kívánunk!

— kapu —

Eredményes évadot zár a Komlói Bányász Színpad

11 éves a Komlói Bányász Színpad. A második évtized első évét eredményesen fejezheti be a színpad július 6-án. Ekkor mutatják be ugyan- is Komlón a székesfehérvári Pódiumfesztiválon már nagy sikert aratott Népi játékok című műsorukat, és ezzel hivatalosan véget ér az évad. Szó van arról, hogy a nyáron egy-két alkalommal fel- lépnek a bélatelepi bányász- üdülőben.

A népművelési év folyamán 11 önálló műsort mutattak be, 51 előadáson, 20157 néző előtt, — ez előadásonként 392 nézőt jelent.

Baranya számos községében szerepeltek, többek között Magyareregnyen, Mecsekfa- lun, Zádorban, Kárászon.

A színpad több fesztiválon is szerepelt. Fellepett a pécsváradai Leányvásáron, ahol a közönség „A dézsa” című bohózatot nagy tetszéssel fogadta. A Tolna megyei Színpad Napokon Eftimiu: „Csavargó” című vígjátékát mutatták be. Elnyerték a közönség díját, és a főszereplő díjat kapott kiváló alakításáért.

Áprilisban résztvettek Tatabányán a Bányász Színpadok Országos Találkozóján, a „Munka” című folyóirat írja a szerepléssel kapcsolatban: A Komlói Bányász Színpad „Világ proletárjai, egyesüljétek!” címmel emlékműsort mutatott be. Ebben a produkcióban a játékelemek sokoldalú variációját láthattuk.

Érdekesen kialakított játék- térben jómogású, tehetséges fiatalok mondtak verset, prózát, elevenítettek meg dráma- részletet.

A legnagyobb siker színhelye Székesfehérvár volt, az itteni Pódiumfesztiválon bemutatott Népi játékok osztatlan elismerést aratott, a szakmai közönség körében is.

Már készül a jövő évad műsorterve. Jelentős és szép feladat lesz a felszabadulá- sunk 25. évfordulójára készülő műsor megszerkesztése és színpadra állítása. Szó van Bessenyei György Filozófus című művének, Gyárfás Mik- lós Johanna éjszakája című drámájának, és Molière Szol- gák családságai című vígjá- tékának bemutatásáról.

A 163. születésnap

Híradás a világ egyik legöregebb emberéről

Ahhoz, hogy az ember meglátogassa Sirali-baba Farzali-ogli Muszlimovot, a földkerekség egyik leg- öregebb lakóját, repülőgépre kell szállnia, s Bakuba utaz- nia. Azerbajdzsán fővárosából a vonat néhány óra alatt Len- korányba röpteti az embert. Az út a Káspi tenger mellett vezet, időnként olyan közel a parthoz, hogy úgy tűnik, mo- toroshajón utazik az ember, Lenkorányból egy keskeny hegyi úton közelíthető meg Lerik — a talisok hegyi fő- városa. Itt kezdjük érezni a színtkülönbséget. Könnyebben lélegzünk, de minden lépés kétszeres erőfeszítést igényel.

Az út hátralévő részét dzsipek teheti meg az ember. Körülbelül egy óráig felhők között úszunk, s a masina váratlanul egy fennsíkra ér ki.

A falu sáfszékkel húzó- dik meg a hegy tetején. Va- sárnap érkezünk. A vendégek fogadására az agastyán egész rokonsága megjelent — nem kevesebb, mint száz ember.

— A nagyapó pihen, — mondta tisztelettel a nyolcvan felé közeledő Muszlim Farz- jev.

Nézem az emeletes ház le- eresztett redőnyű ablakait, s gondolataim azon évtizedek hegyein túl járnak, melyeket Sirali-baba Farzali-ogli Musz- limov élt át.

Egy levegőt szívott Puskin- nal, tanúja volt Napóleon győ- zelmeinek és csúfos bukásá- nak. Még nem találták fel a gözgépet, az emberek nem

tuáltak az Antarktisz létezésé- ről.

Bevallom, izgatott lettem, amikor az unoka visszajött és bejelentette:

— Nagyapó látni kívánja önöket.

...Könnyedén hozzám lé- pett, s botjára támaszkodva kezét nyújtott. Erős, érdes tenyér szoritotta meg ujjaimat. A sztkár, kétsoros kék öl- tönny — kabáthajtókáján rendjelek — és fekete kara- kul-sapkát viselő Sirali jóval fiatalabbnak nézett ki korá- nál. A széles, napfényben für- dő teraszon ült le. Nyomban került az asztalra lépesmész, gyümölcs, illatos birkahús, juhsajt. Középen hatalmas üvegkancsó, apróra tört cu- korral. Azerbajdzsánban rit- kán teszik a cukrot pohárba, inkább úgy isszák a teát, hogy hozzá harapják a cukrot. Az asztalnál rajtam, s a ven- dégeken kívül, a család nyolc tagja ült, akiknek életkora együttesen meghaladta a 800 évet.

Keleten az asztalnál a be- szelgetés úgy folyik, mint a hegyi patak, — hol simán, gördülékenyen, hol hirtelen megugrik, csörgedezni kezd. De ha a hetvenen aluli „if- jak” az illendően csak egy kicsit is hangosabban kezde- nek csevegni, elég ha Sirali szigorúan körbehordozza te- kintetét az asztalon, s rögtön megnyugszanak a kedélyek.

Ebéd után megkérdem a családját:

— Gyakran járt az orvos- nál?

— Valahogy nem emlékszem, hogy egyáltalán elmen- tem volna a kórházba.

— Előrehaladottabb korban az emberek rendszerint álmat- lanságra panaszkodnak. És ön?

— Általában mélyen al- szom, mint gyermekkoromban. A dunyhánál jobban szeretem a szőnyeget. Mert hát mégis- csak másfélszáz éven keresz- tül tereltem a juhnyájukat, a szabad ég alatt éjszakáztam a hegyek között. Hozzászok- tam...

— Gyakran idegesítette fel magát?

— Természetesen nélkül el- képzelhetetlen az élet. Ami- kor felizgatom magam, a he- gyekbe megyek. Tudja, a he- gyek akárcsak a tűz és a víz, megnyugtatják az embert, ha sokáig nézi őket. De általában kell tudni uralkodni magun- kon, nem bosszankodni min- den apróság miatt.

— Mit szokott enni?

— Mindenből egy keveset. Nem hiszek abban, hogy az öregeknek árt a hús, a tojás, a kenyér. Fontos az, hogy mértéktartással egyen az ember.

— És a bor?

— Nem iszom — felelte Si- rali.

162 évet leélt szülőfalujá- ban. Ez alatt az idő alatt mindössze kétszer hagyta el szülőházát, amikor lement Bakuba.

A városban én úgy érzem magam, mint a tűzhányó al- já: nem kapok levegőt. Itt viszont minden nap egy évvel

megtoldja az ember életét. És milyen kedvem van most élni! Nézze csak a mai fiatal- ságot — büszkék, műveltek, szabadok. Pedig tudja, 1920- ig nem volt nálunk a faluban egyetlen tanító, orvos, könyv-

táros sem. Most a körzetben majdnem 100 iskola van. Egyedül az én családomból minden évben 10—15 ifjú dzsigit megy első osztályba.

...Barzauban, a távoli azer- bajdzsáni faluban Sirali, a

bölcs öreg 163. születésnapját ünnepelte.

„Boldog Sirali” — így ne- vezi magát, mert bizik unoká- nak, dédunokáinak, ükunoká- nak jövőjében. És hát nem ez a legnagyobb boldogság?

